

SESSION ORDINAIRE 2020-2021

5 MARS 2021

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

**ASSEMBLÉE RÉUNIE
DE LA COMMISSION
COMMUNAUTAIRE
COMMUNE**

RECOMMANDATIONS

de la Commission spéciale consacrée à la
gestion de la pandémie de Covid-19 par le
Gouvernement de la Région de Bruxelles-
Capitale et le Collège réuni de la
Commission communautaire commune de
Bruxelles-Capitale

RECOMMANDATIONS

adoptées par le Parlement et
par l'Assemblée réunie

Voir :

Document du Parlement et de l'Assemblée réunie :

A-325/1 – B-62/1 – 2020/2021 : Propositions de
recommandations.

GEWONE ZITTING 2020-2021

5 MAART 2021

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

**VERENIGDE VERGADERING
VAN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

AANBEVELINGEN

van de Bijzondere Commissie voor de aanpak
van de Covid-19-pandemie door de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd
College van de Gemeenschappelijke
Gemeenschapscommissie van Brussel-
Hoofdstad

AANBEVELINGEN

aangenomen door het Parlement en
door de Verenigde Vergadering

Zie :

Stuk van het Parlement en van de Verenigde
Vergadering :

A-325/1 – B-62/1 – 2020/2021 : Voorstellen van
aanbevelingen

RECOMMANDATIONS

de la Commission spéciale consacrée à la gestion de la pandémie de Covid-19 par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et le Collège réuni de la Commission communautaire commune de Bruxelles-Capitale

Le Parlement recommande au gouvernement et l'Assemblée réunie recommande au Collège réuni :

VOLET 1

SÉCURITÉ, COORDINATION ET POUVOIRS LOCAUX

Coordination

Recommandation 1

de clarifier la répartition opérationnelle de la compétence de gestion de crise sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale, en vue d'établir une capacité de commandement unique ;

Recommandation 2

de doter la Région de Bruxelles-Capitale d'un plan générique d'urgence « multirisques », conformément aux prescrits légaux, et d'assurer une actualisation régulière des plans d'urgence déclinés dans chaque niveau de pouvoir en fonction de tous les risques possibles identifiés (plan d'urgence sanitaire, environnementale, alimentaire, etc.) ;

Recommandation 3

de transmettre au Parlement un rapport annuel, établi par le haut fonctionnaire visé à l'article 48, alinéa 3, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises et par la Protection civile, sur l'évolution en matière de sécurité civile et de planification d'urgence ; ce rapport sera présenté devant la commission compétente ;

AANBEVELINGEN

van de Bijzondere Commissie voor de aanpak van de Covid-19-pandemie door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad

Het Parlement beveelt de regering aan en de Verenigde Vergadering beveelt het Verenigd College aan :

DEEL 1

VEILIGHEID, COÖRDINATIE EN PLAATSELIJKE BESTUREN

Coördinatie

Aanbeveling 1

de operationele bevoegdheidsverdeling voor het crisisbeheer op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te verduidelijken om eenheid van commando tot stand te brengen ;

Aanbeveling 2

een algemeen « multirisico »-noodplan te voorzien voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, overeenkomstig de wettelijke voorschriften, en erop toe te zien dat de noodplannen op elk bevoegdheidsniveau regelmatig worden bijgewerkt volgens alle geïdentificeerde mogelijke risico's (op het vlak van gezondheid, leefmilieu, voedsel enz.) ;

Aanbeveling 3

een jaarverslag van de hoge ambtenaar bedoeld bij artikel 48, derde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen en van de civiele bescherming te bezorgen aan het Parlement, met betrekking tot de evolutie van de civiele veiligheid en de uitwerking van de noodplannen ; dat verslag zal in de bevoegde commissie voorgesteld worden ;

Recommandation 4

de veiller à activer et à utiliser à temps la cellule de crise provinciale bruxelloise ;

d'utiliser le Conseil régional de sécurité (Cores) élargi à des non-membres (acteurs concernés par la crise actifs dans les domaines de la santé, de l'action sociale, etc.) comme outil de coordination non décisionnel en vue d'optimiser la communication et l'harmonisation des mesures prises sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale ;

Recommandation 5

d'assurer la transmission de l'information d'un niveau de pouvoir à un autre par l'usage des points de contact uniques (*single points of contact* (SPOC)) ;

de mettre en place un point central ou un guichet unique pour les partenaires du gouvernement et les autres organisations qui luttent contre la crise (Actiris, Bruss'Help, syndicats, maisons de repos, etc.) ;

Recommandation 6

de développer une communication cohérente adaptée aux différents moyens de communication et aux différents publics afin d'optimiser l'adhésion des groupes cibles et des professionnels, via tous les canaux ; de s'assurer de la compréhension des mesures par tous les publics afin d'aboutir à une adhésion la plus large possible au sein de la population (langage facile à lire et à comprendre, communication envers les personnes analphabètes ou parlant d'autres langues, etc.) ; de réaliser une veille des infox (*fake news*) ;

Recommandation 7

de proposer que les ministres-présidents soient membres de droit de l'organe de concertation de crise, dans une approche systémique de la crise ;

Planification

Recommandation 8

d'établir, en concertation avec les autorités locales, les gouverneurs et le haut fonctionnaire visé à l'article 48, alinéa 3, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, les zones de secours, la Protection civile et la Défense, en cas de pénurie généralisée, un plan de distribution de matériel pour les institutions régionales, communautaires et bicommunautaires, et d'assurer la communication la plus efficace à propos de ces distributions et des délais de livraison ;

Aanbeveling 4

de Brusselse provinciale crisiscel op tijd in te schakelen en te activeren ;

de Gewestelijke Veiligheidsraad (GVR), uitgebreid met niet-leden (bij de crisis betrokken actoren die actief zijn op het gebied van gezondheid, welzijn enz.), in te schakelen als niet-beslissend coördinatiemiddel om de communicatie over en de harmonisatie van de maatregelen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te optimaliseren ;

Aanbeveling 5

toe te zien op de overdracht van de informatie tussen de verschillende gezagsniveaus via single points of contact (SPOC's) ;

één centraal punt of één loket voor de partners van de regering en de andere organisaties die de crisis bestrijden (Actiris, Bruss'Help, vakbonden, rusthuizen enz.) in te stellen ;

Aanbeveling 6

een coherente communicatie te voeren die aangepast is aan de verschillende communicatiemiddelen en de verschillende doelgroepen, om via alle kanalen het draagvlak bij de doelgroepen en de professionals te optimaliseren ; ervoor te zorgen dat de maatregelen door alle doelgroepen worden begrepen, teneinde een zo groot mogelijk draagvlak bij de bevolking te bereiken (makkelijk leesbaar en in begrijpelijke taal, communicatie ten behoeve van analfabeten of mensen die andere talen spreken, enz.) ; waken voor fake news ;

Aanbeveling 7

voor te stellen dat de minister-presidenten van rechtswege lid zijn van het crisioverlegorgaan, in het kader van een systemische aanpak van de crisis ;

Planning

Aanbeveling 8

in overleg met de plaatselijke besturen, de gouverneurs en de hoge ambtenaar bedoeld bij artikel 48, derde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, de hulpverleningszones, de civiele bescherming en Defensie, in geval van een algemeen tekort, een plan op te stellen voor de distributie van materiaal aan de gewestelijke, gemeenschaps- en bicommunautaire instellingen, en te zorgen voor een zo efficiënt mogelijke communicatie over de distributie en leveringstermijnen ;

Recommandation 9

d'optimiser l'usage du matériel et la gestion du stock stratégique en temps de crise, en assurant une meilleure centralisation de la décision sur les enjeux logistiques (meilleure articulation entre Bruxelles Prévention et Sécurité, le haut fonctionnaire visé à l'article 48, alinéa 3, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, la Protection civile, Iriscare, etc.) ;

Recommandation 10

de travailler, dans un souci d'efficacité et d'économies d'échelle, à un monitoring et à une mutualisation des dépenses inhérentes à la gestion d'une situation d'urgence au niveau intrarégional, mais aussi entre la Région et les pouvoirs locaux, notamment en ce qui concerne les procédures de marchés publics pour les équipements et le matériel de première nécessité ;

Recommandation 11

d'établir à moyen et à long terme une stratégie d'investissement dans les équipements de protection individuelle (EPI) ;

Recommandation 12

de prévoir la mobilisation de services administratifs et/ou d'une centrale d'achat en vue de permettre une certaine mutualisation en période de crise (soutien pour la rédaction de marchés publics en urgence, possibilités d'achats groupés, etc.) ;

Coordination avec les pouvoirs locaux

Recommandation 13

de s'appuyer sur le rôle essentiel des autorités locales et des autorités de police administrative qui endossent notamment, en vertu de la loi, des compétences spécifiques dans la gestion d'une situation d'urgence ;

Recommandation 14

d'assurer l'implication des communes dans l'opérationnalisation des mesures en temps de crise pour favoriser la rapidité d'action et mobiliser les citoyens, par le biais notamment d'une concertation au sein du Cores, comme le prévoit la recommandation 4, alinéa 2, du volet 1 ;

Aanbeveling 9

het gebruik van het materiaal en het beheer van de strategische voorraad in tijden van crisis te optimaliseren via een betere centralisatie van de beslissingen over de logistieke uitdagingen (betere samenwerking tussen Brussel Preventie & Veiligheid, de hoge ambtenaar bedoeld bij artikel 48, derde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, de civiele bescherming, Iriscare, enz.) ;

Aanbeveling 10

met het oog op efficiëntie en schaalvoordelen, te werken aan een monitoring en mutualisering van de uitgaven die inherent zijn aan de aanpak van een noodsituatie op intragewestelijk niveau, maar ook tussen het Gewest en de plaatselijke besturen, wat betreft onder meer de procedures voor de overheidsopdrachten voor uitrustingen en materiaal van essentieel belang ;

Aanbeveling 11

op middellange en lange termijn een investeringsstrategie in de persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) uit te werken ;

Aanbeveling 12

administratieve diensten en/of een aankoopcentrale in te schakelen om in crisisperiodes een zekere mate van mutualisering van middelen mogelijk te maken (ondersteuning bij het opstellen van overheidsopdrachten bij hoogdringendheid, mogelijkheden van gegroepeerde aankopen, enz.) ;

Coördinatie met de plaatselijke besturen

Aanbeveling 13

te steunen op de essentiële rol van de plaatselijke besturen en de overheden van bestuurlijke politie, die onder meer krachtens de wet specifieke bevoegdheden hebben om een noodsituatie aan te pakken ;

Aanbeveling 14

te zorgen voor de betrokkenheid van de gemeenten bij de operationele uitvoering van de maatregelen om tijdens een crisis snel te kunnen optreden en de burgers te mobiliseren, onder meer via overleg binnen de GVR, zoals bedoeld in aanbeveling 4, tweede lid, van deel 1 ;

Recommandation 15

d'assurer, dès les premiers signaux d'une crise, une bonne coordination entre le haut fonctionnaire visé à l'article 48, alinéa 3, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, la Protection civile et les bourgmestres ;

Recommandation 16

de renforcer la collaboration entre le service Inspection d'hygiène de la Commission communautaire commune et les autorités locales compétentes, afin de permettre aux communes de jouer pleinement et efficacement leur rôle primordial dans la mise en œuvre des dispositifs de prévention et de gestion des crises ;

Recommandation 17

de renforcer la coordination entre les autorités régionales et locales afin d'améliorer le suivi des mesures de quarantaine, notamment dans le cadre des missions de police administrative, en modifiant le cadre réglementaire si nécessaire ;

Recommandation 18

de renforcer l'appui matériel et logistique indispensable aux gestionnaires de crise à l'échelon local via, par exemple, la mise à leur disposition d'études, d'analyses et de statistiques pertinentes au regard de la situation de crise, réalisées tant par les services de la Région et de la Commission communautaire commune que par d'éventuels prestataires externes spécialisés, à leur demande ; d'établir un cadastre du personnel ;

Gestion de crise par les communes

Recommandation 19

d'identifier les différents types de sanctions à utiliser en cas de crise et de prévoir une réflexion sur la question, en lien avec le service d'encadrement des mesures judiciaires alternatives (SEMJA) ;

Recommandation 20

de veiller à la sécurité juridique et aux contraintes budgétaires et administratives des administrations communales en cas de crise ;

Aanbeveling 15

een goede coördinatie te waarborgen tussen de hoge ambtenaar bedoeld bij artikel 48, derde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, de civiele bescherming en de burgemeesters vanaf de eerste tekenen van een crisis ;

Aanbeveling 16

de samenwerking te versterken tussen de Gezondheidsinspectiedienst van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de bevoegde plaatselijke besturen, opdat de gemeenten hun primordiale rol bij de uitvoering van de maatregelen inzake preventie en aanpak van de crisissen volop en efficiënt kunnen spelen ;

Aanbeveling 17

de coördinatie tussen de gewestelijke en lokale autoriteiten te versterken om het toezicht op de quarantainemaatregelen te verbeteren, met name in het kader van de opdrachten van bestuurlijke politie, en zo nodig door een wijziging van het regelgevend kader ;

Aanbeveling 18

de materiële en logistieke steun uit te breiden die noodzakelijk is voor degenen die de crisis op lokaal niveau aanpakken, bijvoorbeeld door hen te laten beschikken over onderzoeken, analyses en statistieken die relevant zijn voor de crisissituatie en uitgevoerd werden door zowel de diensten van het Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschaps-commissie als eventueel door gespecialiseerde externe dienstverleners die daartoe een opdracht kregen ; een kadaster van het personeel op te stellen ;

Crisisbeheer door de gemeenten

Aanbeveling 19

een overzicht te maken van de soorten sancties die kunnen worden opgelegd in geval van crisis en daarover een denkoefening te starten, samen met de Dienst Alternatieve Gerechtelijke Maatregelen (DAGM) ;

Aanbeveling 20

toe te zien op de rechtszekerheid en de budgettaire en administratieve beperkingen van de gemeentebesturen in geval van crisis ;

Recommandation 21

d'établir un monitoring des places libres dans les morgues communales ;

Fonctionnement des administrations communales en temps de crise

Recommandation 22

d'assurer la pleine continuité du service public par le recours au télétravail des agents communaux, le recours aux formulaires en ligne et, au besoin, l'adaptation des sites internet communaux ;

Recommandation 23

d'assurer l'accessibilité à distance des documents du conseil communal et du collège des bourgmestre et échevins pour les conseillers communaux, afin qu'ils puissent exercer leur rôle démocratique ;

Recommandation 24

d'assurer la continuité du service public et du CPAS par un accueil minimum en présentiel à destination des personnes précarisées et/ou confrontées à la fracture numérique ;

Recommandation 25

de garantir la pérennité des réunions des conseils communaux et des conseils de l'action sociale en cas de crise sanitaire nécessitant soit des réunions dans des locaux adaptés soit des réunions à distance ;

Recommandation 26

de réaliser, en cas de pandémie caractérisée par un risque de contamination et un taux de malades et/ou de quarantaines élevés, les aménagements nécessaires pour permettre un recours important aux procédures numériques, en tenant compte de la fracture numérique, afin de garantir la continuité du service et, si strictement nécessaire, de suspendre les délais de rigueur prévus notamment pour les procédures de demande de permis et les enquêtes publiques ;

Aanbeveling 21

te zorgen voor monitoring van de vrije plaatsen in de gemeentelijke mortuaria ;

Werking van de gemeentebesturen in tijden van crisis

Aanbeveling 22

de volledige continuïteit van de openbare dienstverlening te waarborgen door het gemeentepersoneel te laten telewerken, online formulieren te gebruiken en, zo nodig, de gemeentelijke internetsites aan te passen ;

Aanbeveling 23

de documenten van de gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen op afstand toegankelijk te maken voor de gemeenteraadsleden, opdat ze hun democratische rol kunnen uitoefenen ;

Aanbeveling 24

de continuïteit van de openbare dienst en het OCMW te waarborgen door een minimum aan fysiek onthaal te verstrekken aan kwetsbare personen en/of personen die geconfronteerd worden met de digitale kloof ;

Aanbeveling 25

te garanderen dat de gemeenteraden en OCMW-raden bij een gezondheids crisis blijven vergaderen in geschikte ruimten ofwel op afstand ;

Aanbeveling 26

in geval van een pandemie die gekenmerkt wordt door een besmettingsgevaar, een groot aantal zieken en/of quarantaines, de nodige maatregelen te nemen die een aanzienlijk gebruik van digitale procedures mogelijk maken, rekening houdend met de digitale kloof, om de continuïteit van de dienst te garanderen en, indien strikt noodzakelijk, de dwingende termijnen op te schorten die onder meer gelden voor de procedures voor de vergunningsaanvragen en de openbare onderzoeken ;

Recommandation 27

de mettre en place, en cas de crise sanitaire, les mesures nécessaires pour alléger les enquêtes sociales des CPAS et, si nécessaire, les procédures d'octroi des aides relatives au droit à l'intégration sociale ; ces mesures comprennent par ailleurs un principe général de maintien des aides sociales déjà octroyées tant que la crise sanitaire est en cours ;

Coordination au niveau des administrations et des organismes d'intérêt public régionaux

Recommandation 28

de renforcer l'approche « prévention de risques » et « gestion de crise » dans la culture organisationnelle des administrations et des organismes d'intérêt public de la Région de Bruxelles-Capitale, en désignant notamment des points de contact uniques (*single points of contact* (SPOC)) pour la gestion de crise ;

Recommandation 29

de veiller à une bonne coordination des fonctionnaires dirigeants afin de permettre, entre autres, l'harmonisation des directives relatives aux membres du personnel des administrations et des organismes d'intérêt public de la Région de Bruxelles-Capitale, d'organiser des actions communes dans le cadre de la gestion de crise (télétravail, mobilité interne, etc.) ; cette coordination visant à permettre de formaliser l'échange et la concertation ;

Recommandation 30

de concilier la simplification administrative et l'accessibilité des services, en tenant compte de la fracture numérique ;

de permettre la continuité des services en fonction du type de crise et en toute sécurité pour le personnel ;

d'uniformiser, sur la base des meilleures expériences, les mesures visant à garantir un accès maximal des citoyens à leurs administrations publiques en toute sécurité (équilibre entre les démarches en ligne et en présentiel, adaptation des mesures aux besoins des différents publics, adaptation des mesures selon les services, etc.) ;

Aanbeveling 27

in geval van een gezondheidscrisis, de nodige maatregelen te treffen om de sociale onderzoeken en waar nodig de procedures voor de toekenning van steun in het kader van het recht op maatschappelijke integratie te verlichten voor de OCMW's ; die maatregelen zijn voorts gebaseerd op het algemene beginsel dat de reeds toegekende sociale bijstand blijft behouden zolang de gezondheidscrisis duurt ;

Coördinatie op het niveau van de gewestelijke besturen en instellingen van openbaar nut

Aanbeveling 28

de benadering « risicopreventie » en « aanpak van crisissen » te versterken in de organisatiecultuur van de besturen en instellingen van openbaar nut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, door met name single points of contact (SPOC's) aan te stellen voor het crisisbeheer ;

Aanbeveling 29

toe te zien op een goede coördinatie van de leidende ambtenaren om onder meer de harmonisatie mogelijk te maken van de richtlijnen betreffende de personeelsleden van de besturen en instellingen van openbaar nut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gemeenschappelijke acties te organiseren in het kader van de aanpak van de crisis (telewerk, interne mobiliteit, enz.) ; die coördinatie zal het mogelijk maken om de uitwisselingen en het overleg te formaliseren ;

Aanbeveling 30

de administratieve vereenvoudiging en toegankelijkheid van de diensten met elkaar te verzoenen, rekening houdend met de digitale kloof ;

de continuïteit van de diensten mogelijk te maken rekening houdend met het soort crisis en in alle veiligheid voor het personeel ;

op basis van de beste ervaringen de maatregelen standaardiseren die de burgers in alle veiligheid een maximale toegang tot hun overheidsdiensten garanderen (evenwicht tussen online toegang en fysiek onthaal, aanpassing van de maatregelen aan de behoeften van de verschillende doelgroepen, aanpassing van de maatregelen aan de diensten, enz.) ;

Coordination interfédérale

Recommandation 31

d'évaluer la répartition des compétences en matière de gestion de crise au sein de l'État belge, de manière à clarifier, sur la base d'un état des lieux et au travers de protocoles d'accord, la répartition opérationnelle des compétences en matière de gestion de crise ;

Recommandation 32

de renforcer le fédéralisme de coopération et d'utiliser et redynamiser les organes de concertation *ad hoc* en lien avec les secteurs ciblés par la crise ;

Recommandation 33

de veiller, en cas de crise, à ce que les ministres-présidents et les membres concernés des exécutifs soient invités ensemble aux conférences interministérielles activées dans le cadre de la crise ;

Coordination internationale

Recommandation 34

de renforcer et de mettre en œuvre, via l'application du Règlement sanitaire international, les mécanismes de coordination nécessaires entre les entités fédérées, le niveau fédéral et le niveau international, dans le but de freiner la propagation de l'épidémie ;

Recommandation 35

de renforcer les mécanismes de coopération et de coordination européenne ;

Autres recommandations en lien avec la coordination

Recommandation 36

de veiller à la clarté des règles édictées et à une bonne communication envers le public, afin de maximiser l'adhésion de la population ;

Interfederale coördinatie

Aanbeveling 31

de verdeling van de bevoegdheden voor de aanpak van crisissen binnen de Belgische Staat te evalueren, om op basis van een stand van zaken en door middel van protocolakkoorden de operationele verdeling van de bevoegdheden voor de aanpak van crisissen te verduidelijken ;

Aanbeveling 32

het samenwerkingsfederalisme te versterken en de ad-hocoverlegorganen in te schakelen en nieuw leven in te blazen, in samenwerking met de door de crisis getroffen sectoren ;

Aanbeveling 33

in geval van crisis erop toe te zien dat de minister-presidenten en de betrokken leden van de uitvoerende macht samen worden uitgenodigd op de interministeriële conferenties die in het kader van de crisis worden gehouden ;

Internationale coördinatie

Aanbeveling 34

via de toepassing van de Internationale Gezondheidsvoorschriften de noodzakelijke coördinatie tussen de deelstaten, het federale niveau en het internationale niveau tot stand te brengen en te versterken, teneinde de verspreiding van de epidemie af te remmen ;

Aanbeveling 35

de mechanismen voor Europese samenwerking en coördinatie te versterken ;

Andere aanbevelingen in verband met de coördinatie

Aanbeveling 36

toe te zien op de duidelijkheid van de uitgevaardigde regels en op een goede communicatie met de bevolking, om een zo groot mogelijk draagvlak te creëren ;

Recommandation 37

de systématiser le travail de prévention auprès des personnes vulnérables aux violences, en cas de crise et de mesures susceptibles d'accroître ces violences, notamment par un rappel et un suivi régulier de toutes les victimes de violences conjugales et/ou familiales par les zones de police (comme, par exemple, dans la zone de police Bruxelles-Nord) ;

Recommandation 38

de collaborer de manière étroite et systématique avec les acteurs du tissu local et associatif ;

VOLET 2

ACTION SOCIALE ET SANTÉ

Aspects institutionnels

Recommandation 1

d'évaluer l'ordonnance du 23 mars 2017 portant création de l'Office bicommunautaire de la santé, de l'aide aux personnes et des prestations familiales (« ordonnance Iriscare ») ; d'analyser et de mieux structurer la coopération entre Iriscare, les services du Collège réuni et les autres services publics compétents en matière d'action sociale et de santé (par exemple : les Commissions communautaires française et flamande et les Communautés flamande et française) ; cette évaluation prend en compte le souci de maintenir un contrôle démocratique ;

Recommandation 2

de poursuivre le décloisonnement du travail des observatoires, tels que l'Observatoire de la santé et du social et l'Institut bruxellois de statistique et d'analyse (IBSA), et les logiques de coopération transversales en vue d'avoir une vision et une approche holistique de la Région de Bruxelles-Capitale ;

Recommandation 3

de continuer à favoriser la concertation et la collaboration transversale avec les acteurs impliqués dans chaque domaine, en collaborant au-delà des limites des compétences ;

Aanbeveling 37

systematisch aan preventie te doen bij de personen die kwetsbaar zijn voor geweld in geval van crisis, rekening houdend met de maatregelen die het geweld kunnen doen toenemen, onder meer via een aanmaning en regelmatige follow-up van alle slachtoffers van partner- en/of familiaal geweld door de politiezones (zoals bijvoorbeeld in de politiezone Brussel-Noord) ;

Aanbeveling 38

nauw en systematisch samen te werken met de actoren van het lokale en verenigingsweefsel ;

DEEL 2

WELZIJN EN GEZONDHEID

Institutionele aspecten

Aanbeveling 1

de ordonnantie van 23 maart 2017 houdende de oprichting van de bicommunautaire Dienst voor Gezondheid, Bijstand aan Personen en Gezinsbijslag (« riscare-ordonnantie ») te evalueren ; de samenwerking tussen Iriscare, de diensten van het Verenigd College en de andere overheidsdiensten die bevoegd zijn voor welzijn en gezondheid (bijvoorbeeld : Vlaamse Gemeenschapscommissie, Franse Gemeenschapscommissie, Vlaamse Gemeenschap en Franse Gemeenschap) te analyseren en beter te structureren ; bij de evaluatie dient rekening te worden gehouden met het streven naar het behoud van een democratische controle ;

Aanbeveling 2

de ontkooking van de observatoria zoals het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn en het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA), en de transversale samenwerking te blijven bevorderen om een holistische visie en benadering tot stand te brengen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ;

Aanbeveling 3

het overleg en de transversale samenwerking met de op elk gebied betrokken actoren te blijven bevorderen en daarbij over bevoegdheidsgrenzen heen te blijven samenwerken ;

ACTION SOCIALE

Aspects généraux

Recommandation 4

de faciliter et de coordonner les mécanismes d'aide sociale entre les communes bruxelloises ;

Recommandation 5

d'apporter un soutien accru à la Fédération des CPAS bruxellois dans ses missions d'harmonisation et d'échanges de bonnes pratiques ;

Recommandation 6

d'améliorer l'infrastructure numérique des CPAS dans le but de mettre en place un système informatique commun ;

Recommandation 7

de lutter contre le non-recours aux droits sociaux, notamment par l'automatisation des droits, et contre la stigmatisation associée au recours aux droits sociaux, en s'inspirant notamment des travaux réalisés au sein du Parlement francophone bruxellois ;

Recommandation 8

de développer, au moyen des dispositifs existants, des outils de monitoring social sur le modèle de ce qui existe déjà dans le domaine de la santé ;

Recommandation 9

dans le cadre d'une crise impliquant un confinement ou une obligation impérative de rester chez soi, de prévoir et de veiller au respect d'un moratoire des expulsions domiciliaires et à l'activation du fonds de prise en charge des arriérés de loyer ;

Recommandation 10

d'examiner les modalités opérationnelles pour accorder le statut de client protégé plus facilement ou automatiquement pour toutes les factures telles que l'énergie, l'eau, etc., en période de crise ;

WELZIJN

Algemene aspecten

Aanbeveling 4

de regelingen inzake sociale bijstand te faciliteren en te coördineren tussen de Brusselse gemeenten ;

Aanbeveling 5

meer steun te bieden aan de Federatie van de Brusselse OCMW's bij haar opdrachten van harmonisering en uitwisseling van goede praktijken ;

Aanbeveling 6

de digitale infrastructuur van de OCMW's te verbeteren om een gemeenschappelijk computersysteem in te voeren ;

Aanbeveling 7

te strijden tegen het niet-gebruik van de sociale rechten, met name door een automatische toekenning van die rechten, en tegen de stigmatisering die gepaard gaat met het gebruik van de sociale rechten, door met name inspiratie te halen uit de werkzaamheden in het Parlement francophone bruxellois ;

Aanbeveling 8

via de bestaande regelingen instrumenten voor welzijnsmonitoring te ontwikkelen naar het model van wat al bestaat op het vlak van de gezondheid ;

Aanbeveling 9

in het kader van een crisis die gepaard gaat met een lockdown of een dwingende verplichting om thuis te blijven, een moratorium op uithuiszettingen in te stellen en op de naleving ervan toe te zien alsook het fonds voor de tenlasteneming van de huurachterstallen te activeren ;

Aanbeveling 10

de operationele modaliteiten te onderzoeken om in crisisperiodes het statuut van beschermde afnemer gemakkelijker of automatisch toe te kennen voor alle facturen zoals energie, water, enz. ;

Recommandation 11

de maintenir, en période de crise, le travail sur le terrain d'équipes mobiles pluridisciplinaires de type « *outbreak support teams* », qui intègre la santé mentale, la toxicomanie, le sans-abrisme, etc., et d'évaluer l'opportunité de pérenniser ces dispositifs dans un cadre structurel ;

Recommandation 12

de prévoir des dispositifs pour le maintien de l'aide alimentaire en cas de confinement, en utilisant les différentes modalités d'aide ; de garantir la pluralité des options pour mieux répondre aux besoins spécifiques des bénéficiaires et de permettre, dans la mesure du possible, un basculement vers les chèques, lorsque c'est pertinent ; d'évaluer l'opportunité de pérenniser ce basculement, en veillant à une meilleure coordination des acteurs du secteur social associatif ;

Recommandation 13

de garantir la mise en œuvre de la coordination des CPAS avec les acteurs associatifs ;

Recommandation 14

de porter une attention particulière aux personnes qui dépendent de l'économie informelle, aux personnes vivant de la prostitution, etc. ;

Recommandation 15

de porter une attention particulière à des publics spécifiques, tels que les personnes en situation de handicap, les étudiants, les familles monoparentales, etc., en période de crise ; d'adapter les mesures à leurs situations en veillant à une bonne concertation en amont avec les organisations représentatives de ces groupes ;

Recommandation 16

de prendre en compte la fracture numérique et de garantir l'accès physique aux services d'aide ou de prévoir un accompagnement et/ou un appui technique pour les personnes concernées ;

Aanbeveling 11

het mobiel multidisciplinair teamwerk van het type « *outbreak support team* » te behouden in crisisperiodes op het terrein, waarbij rekening wordt gehouden met de geestelijke gezondheid, drugsverslaving, dakloosheid, enz. en de opportuniteit van de besteding van die systemen in een structureel kader te evalueren ;

Aanbeveling 12

te voorzien in mechanismen om de voedselhulp in geval van lockdown te handhaven door gebruik te maken van de verschillende bijstandsmogelijkheden ; een veelheid aan opties te garanderen om beter tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van de begunstigen en voor zover mogelijk een omschakeling naar de cheques toe te staan, wanneer zulks relevant is ; de opportuniteit van de besteding van die omschakeling te evalueren, door te zorgen voor een betere coördinatie van de actoren in de sociale verenigingssector ;

Aanbeveling 13

de uitvoering van de coördinatie van de OCMW's met de actoren uit het verenigingsleven te garanderen ;

Aanbeveling 14

bijzondere aandacht te schenken aan de personen die afhankelijk van de informele economie, de personen die van prostitutie leven, enz. ;

Aanbeveling 15

in crisisperiodes bijzondere aandacht te schenken aan specifieke doelgroepen, zoals de personen met een beperking, studenten, eenoudergezinnen, enz. ; de maatregelen aan te passen aan hun situatie met een goed voorafgaand overleg met de representatieve organisaties van die groepen ;

Aanbeveling 16

rekening te houden met de digitale kloof en de fysieke toegang tot de hulpdiensten te garanderen of te voorzien in begeleiding en/of technische ondersteuning van de betrokkenen ;

Recommandation 17

d'interpeller le gouvernement fédéral pour que soient dégagées des solutions viables pour la problématique des arrêts de travail et de la perte de revenus des personnes mises en quarantaine à la suite d'un test positif en période de crise sanitaire ;

Personnes en situation de handicap

Recommandation 18

d'établir un plan opérationnel de gestion de crise pour le secteur de l'accueil et de l'hébergement des personnes en situation de handicap, en collaboration avec le secteur ;

Recommandation 19

de prévoir dans ce cadre les modalités de la collaboration entre les services pour assurer un accueil dans les centres d'accueil et d'hébergement pour personnes en situation de handicap ;

Recommandation 20

d'associer les représentants du secteur du handicap à l'élaboration des circulaires relatives à l'organisation de leurs activités en période de crise ;

Recommandation 21

de pérenniser et de renforcer les efforts accomplis en matière de constitution et de distribution de stocks d'équipements individuels de protection, adaptés pour l'interaction avec des personnes en situation de handicap (les masques transparents, par exemple) ;

Recommandation 22

de revaloriser les fonctions d'accompagnateur et d'éducateur des centres d'accueil et d'hébergement pour personnes en situation de handicap, dans le cadre d'un accord général sur le non-marchand ;

Recommandation 23

d'adapter les normes d'agrément des centres d'accueil pour personne en situation de handicap afin d'assurer un médecin coordinateur ou référent pour ces centres ;

Aanbeveling 17

de federale regering te interpellieren om haalbare oplossingen te vinden voor de problematiek van de werkonderbrekingen en het inkomensverlies van de personen die in quarantaine werden geplaatst na een positieve test tijdens een gezondheidscrisis ;

Personen met een beperking

Aanbeveling 18

een operationeel plan voor de aanpak van de crisis op te stellen voor de sector van de opvang en het verblijf van personen met een beperking, in samenwerking met de sector ;

Aanbeveling 19

in dat kader de regels voor de samenwerking tussen de diensten te voorzien om opvang te garanderen in de opvang- en verblijfscentra voor personen met een beperking ;

Aanbeveling 20

de vertegenwoordigers van de sector van de personen met een beperking te betrekken bij het opstellen van de circulaires over de organisatie van hun activiteiten in crisisperiodes ;

Aanbeveling 21

de inspanningen voor de aanleg en de distributie van voorraden van persoonlijke beschermingsmiddelen die aangepast zijn aan de interactie met personen met een beperking (bijvoorbeeld doorzichtige mondkmaskers), voort te zetten en op te voeren ;

Aanbeveling 22

de functies van begeleider en opvoeder in de verblijfscentra voor personen met een beperking te herwaarderen, in het kader van een algemeen non-profitakkoord ;

Aanbeveling 23

de erkenningsnormen voor de opvangcentra voor personen met een beperking aan te passen om in elk van die centra een coördinerend of referentiearts aan te stellen ;

Sans-abrisme

Recommandation 24

de renforcer la coordination de l'action et du dispatching pour les personnes sans abri, au travers de l'action de Bruss'Help, conformément à l'ordonnance du 14 juin 2018 relative à l'aide d'urgence et à l'insertion des personnes sans abri ;

Recommandation 25

d'assurer le maintien et le renforcement de dispositifs d'accueil de jour en cas de confinement ;

Recommandation 26

de prévoir, en cas de nouvelle crise similaire, des protocoles d'accord avec des hôtels pour accueillir les personnes sans abri, sur la base des expériences du premier confinement, afin de permettre un déploiement rapide de solutions d'hébergement ;

Recommandation 27

de pérenniser, en période de crise, le dispositif d'accompagnement pour les personnes détenues qui risquent de basculer dans le sans-abrisme à leur sortie de prison ; de prévoir un dépistage au moment de leur sortie, afin de pouvoir les orienter vers les structures d'accueil adéquates ;

SANTÉ

Gestion de crise

Recommandation 28

de clarifier la répartition des compétences entre les niveaux de pouvoir en matière de santé, en précisant les rôles et en clarifiant les procédures, et d'établir une capacité de commandement unique en cas de crise nationale ;

Recommandation 29

de disposer d'un plan pandémie, d'équipements de protection individuelle, de liens avec les services d'urgence, ainsi que de plans d'urgence (PLANU) au niveau des communes, des services du haut fonctionnaire visé à l'article 48, alinéa 3, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises et de la Protection civile ; d'identifier, dans le cadre de ce plan pandémie, les populations à risque pour faire de leur protection une priorité ;

Dakloosheid

Aanbeveling 24

de coördinatie van de werking en dispatching van de hulp aan de daklozen te versterken via Bruss'Help, overeenkomstig de ordonnantie van 14 juni 2018 betreffende de noodhulp aan en de inschakeling van daklozen ;

Aanbeveling 25

de werking en de uitbreiding van de dagopvang te garanderen in geval van lockdown ;

Aanbeveling 26

bij het uitbreken van een nieuwe soortgelijke crisis te voorzien in protocolakkoorden met hotels voor de opvang van daklozen op basis van de ervaringen tijdens de eerste lockdown om snel opvangoplossingen uit te rollen ;

Aanbeveling 27

in crisisperioden de begeleiding voort te zetten van de gedetineerden die bij vrijlating uit de gevangenis in de dakloosheid dreigen te verzeilen ; bij de vrijlating een screening te houden, opdat ze naar de adequate opvangstructuren worden doorverwezen ;

GEZONDHEID

Crisisbeheer

Aanbeveling 28

de bevoegdheidsverdeling tussen de machtsniveaus op het vlak van gezondheid te verduidelijken, met verduidelijking van de rolverdeling en van de procedures, en een eenheid van commando tot stand te brengen in geval van nationale crisis ;

Aanbeveling 29

te beschikken over een pandemieplan, persoonlijke beschermingsmiddelen, banden met de nooddiensten, alsook noodplannen (NP) op het niveau van de gemeenten, van de diensten van de hoge ambtenaar bedoeld in artikel 48, derde lid van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen en van de civiele bescherming ; in het kader van dit pandemieplan, de risicobevolkingsgroepen te identificeren om van hun bescherming een prioriteit te maken ;

Recommandation 30

d'évaluer les différents numéros d'urgence mis en place durant la crise sanitaire, en vue d'évaluer l'opportunité de la mise en place d'un numéro unique ; le cas échéant, de veiller à sa mise en place effective en temps de crise ;

Recommandation 31

d'assurer, dans le cadre d'un plan d'urgence, la continuité des services tout en garantissant l'accès à du matériel de protection pour les services sociaux et de santé ; de prévoir une collaboration avec la future centrale d'achat ;

Recommandation 32

de poursuivre la recherche d'un équilibre entre l'urgence de mettre en place des mesures et la concertation avec les différents secteurs concernés ; d'élaborer des protocoles de fonctionnement pour assurer en période de crise une concertation avec les interlocuteurs sociaux, le maintien du rôle d'avis des conseils consultatifs, etc. ;

Recommandation 33

de veiller à une publicité des rapports et des avis scientifiques, conformément à la législation régionale en la matière, dans une optique de transparence ;

Recommandation 34

de demander à l'autorité fédérale une meilleure gestion centralisée des lits d'hôpitaux afin d'assurer une répartition inter- et intrarégionale équitable entre hôpitaux, dès le départ d'une crise ;

Recommandation 35

de consulter et de se concerter avec les représentants du personnel soignant dans les processus décisionnels concernant les plans de crise ;

Recommandation 36

de mettre en place au sein d'Iriscare un stock stratégique d'équipements de protection individuelle pour les institutions de soins et d'hébergement, avec une gestion roulante, qui notamment contrôle la péremption du stock, anticipe les commandes et assure la distribution du stock arrivant à péremption ;

Aanbeveling 30

de verschillende noodnummers die tijdens de gezondheids crisis ingevoerd zijn, te evalueren om na te gaan of het wenselijk is om een uniek noodnummer in te voeren ; er zo nodig voor te zorgen dat het in crisissituaties daadwerkelijk wordt ingevoerd ;

Aanbeveling 31

in het kader van een noodplan de continuïteit van de diensten te waarborgen en daarbij de toegang tot beschermingsmateriaal voor de welzijns- en gezondheidsdiensten te garanderen ; te voorzien in een samenwerking met de toekomstige aankoopcentrale ;

Aanbeveling 32

te blijven zoeken naar een evenwicht tussen de dringende noodzaak om maatregelen te treffen en het overleg met de verschillende betrokken sectoren ; werkingsprotocollen op te stellen om te zorgen voor overleg met de sociale partners in crisissituaties, het behoud van de adviserende rol van de adviesraden, enz. ;

Aanbeveling 33

toe te zien op de bekendmaking van de wetenschappelijke verslagen en adviezen, zoals bepaald in de gewestelijke wetgeving ter zake, met het oog op transparantie ;

Aanbeveling 34

de federale overheid te verzoeken om een beter gecentraliseerd beheer van de ziekenhuisbedden, om vanaf het begin van een crisis te zorgen voor een billijke spreiding binnen het Gewest en tussen de Gewesten ;

Aanbeveling 35

de vertegenwoordigers van het zorgpersoneel te raadplegen en met hen overleg te plegen bij het besluitvormingsproces inzake de crisisplannen ;

Aanbeveling 36

binnen Iriscare een strategische voorraad van persoonlijke beschermingsmiddelen aan te leggen voor de zorg- en opvanginstellingen, met een rollend beheer, dat met name de houdbaarheidsdatum van de voorraad controleert, anticipeert op de bestellingen en zorgt voor de verdeling van de voorraad voor het verstrijken van de houdbaarheidsdatum ;

Iriscare

Recommandation 37

de soutenir le renforcement de l'administration « métier » d'Iriscare et de sa fonction de suivi de la qualité au sein des maisons de repos et des maisons de repos et de soins (MR/MRS) et des autres structures d'accueil, via :

- l'amélioration de sa capacité d'analyse propre au moment de l'attribution de l'agrément ;
- le développement d'une capacité d'accompagnement de ces institutions afin de leur permettre de tendre vers l'objectif de conformité au cadre normatif et réglementaire ;
- la conclusion rapide d'un contrat de gestion entre le Collège réuni et Iriscare ;

Recommandation 38

de renforcer de manière structurelle les relations directes avec les acteurs de terrain, en utilisant tous les canaux disponibles, afin de permettre une communication plus fluide en cas de crise ;

Recommandation 39

de renforcer la cellule paramédicale d'Iriscare pour améliorer la collaboration, le suivi et le soutien aux médecins coordinateurs et référents ;

Recommandation 40

d'engager la révision des normes d'agrément des MR/MRS (cf. la section « Maisons de repos » ci-après), en concertation avec les interlocuteurs sociaux ;

Services du Collège réuni

Recommandation 41

d'évaluer le renforcement apporté lors de la crise au service Inspection d'hygiène des services du Collège réuni et de le pérenniser en fonction des besoins, notamment dans le cadre de sa compétence en matière de suivi épidémiologique ;

Recommandation 42

de pérenniser la dynamique, impulsée par les services du Collège réuni, de contacts rapprochés entre les services du Collège réuni et les secteurs, qui facilitent grandement la communication en temps de crise ;

Iriscare

Aanbeveling 37

de versterking van de « sectoradministratie » van Iriscare en hun functie van toezicht op de kwaliteit binnen de RH's/RVT's en andere opvangstructuren te ondersteunen via :

- de verbetering van haar eigen analysecapaciteit op het moment van het toekennen van de erkenning ;
- de ontwikkeling van een begeleidingscapaciteit van deze instellingen, zodat zij kunnen toewerken naar de doelstelling van overeenstemming met het normatieve en regelgevende kader ;
- de spoedige sluiting van een beheersovereenkomst tussen het Verenigd College en Iriscare ;

Aanbeveling 38

de rechtstreekse betrekkingen met de actoren in het veld structureel te versterken, en daarbij alle beschikbare kanalen te gebruiken, om in geval van crisis een vlottere communicatie mogelijk te maken ;

Aanbeveling 39

de paramedische cel van Iriscare te versterken om de samenwerking, de follow-up en de ondersteuning van de coördinerende en referentie-artsen te verbeteren ;

Aanbeveling 40

de aanzet te geven tot de herziening van de erkenningsnormen van de RH's/RVT's (zie afdeling « Rusthuizen » hieronder), in overleg met de sociale partners ;

Diensten van het Verenigd College

Aanbeveling 41

de crisisversterking van de Gezondheidsinspectiedienst van de diensten van het Verenigd College te evalueren en blijvend te versterken in functie van noden, met name in het kader van zijn bevoegdheid inzake epidemiologische follow-up ;

Aanbeveling 42

de door de diensten van het Verenigd College in gang gezette dynamiek van nauwe contacten tussen de diensten van het Verenigd College en de sectoren, die de communicatie in tijden van crisis aanzienlijk vergemakkelijken, te bestendigen ;

Recommandation 43

de continuer à développer des moyens de communication à destination de la population, notamment en ce qui concerne les gestes barrières, dans le cadre de la lutte contre les foyers épidémiques ; de veiller à la cohérence de la communication entre les différentes instances compétentes à Bruxelles ;

Prévention

Recommandation 44

de favoriser la sensibilisation et la promotion de la santé, y compris dans la communication, afin d'améliorer la compréhension et l'adhésion de la population aux mesures sanitaires en la rendant actrice principale de sa santé ;

Recommandation 45

d'investir dans la prévention et la santé communautaire par l'évaluation et l'adaptation de l'offre de soins de santé, en vue de mieux faire face à de futures crises sanitaires et de répondre aux besoins de la population en matière de santé, en renforçant la première ligne de soins, en ce compris les maisons médicales et *wijkgezondheidscentra* ;

Recommandation 46

de veiller, en période de crise, à un équilibre entre restrictions et mesures pédagogiques d'incitation, pour garder l'adhésion de la population aux mesures ; de privilégier les méthodes relevant de la santé communautaire ;

Recommandation 47

d'améliorer la stratégie de prévention spécifique auprès des personnes présentant des pathologies chroniques constituant des facteurs de complications (diabète, surpoids, hypertension, maladies cardiovasculaires, etc.) et des personnes en situation de handicap, tel que la trisomie 21 ;

Dépistage

Recommandation 48

de rédiger un protocole d'opérationnalisation de la stratégie de dépistage avec une définition claire des rôles et des procédures ;

Aanbeveling 43

de ontwikkeling van communicatiemiddelen voor de bevolking voort te zetten, met name wat betreft de gedragsregels in het kader van de bestrijding van uitbraken ; te zorgen voor een coherentie van de communicatie tussen de verschillende bevoegde instanties in Brussel ;

Preventie

Aanbeveling 44

de bewustmaking en bevordering van de gezondheid, ook in de communicatie, aan te moedigen, om het begrip en het draagvlak voor de gezondheidsmaatregelen bij de bevolking te verbeteren door haar de hoofdrol te laten spelen in haar eigen gezondheid ;

Aanbeveling 45

te investeren in preventie en gezondheid van de gemeenschap door de evaluatie en aanpassing van het gezondheidszorgaanbod, waardoor beter kan worden ingespeeld op toekomstige gezondheids crisissen en de gezondheidsbehoeften van de bevolking, door het versterken van de eerstelijnszorg, met inbegrip van de wijkgezondheidscentra en de *maisons médicales* ;

Aanbeveling 46

in tijden van crisis te zorgen voor een evenwicht tussen beperkingen en pedagogische stimuleringsmaatregelen om het draagvlak bij de bevolking voor de maatregelen te behouden ; voorrang te geven aan methoden op het gebied van de gezondheid van de gemeenschap ;

Aanbeveling 47

de specifieke preventiestrategie te verbeteren voor personen met chronische aandoeningen die tot complicaties kunnen leiden (diabetes, overgewicht, hoge bloeddruk, cardiovasculaire aandoeningen, enz.) en personen met een beperking, zoals trisomie 21 ;

Testing

Aanbeveling 48

een protocol voor de operationalisering van de teststrategie op te stellen met een duidelijke omschrijving van de rollen en procedures ;

Recommandation 49

de prévoir l'articulation des politiques de dépistage (testing) et de suivi des contacts (tracing) principalement autour de la première ligne de soins, en ce compris les maisons médicales, les *wijkgezondheidscentra* et les médecins généralistes, assistés par les centres de test et les hôpitaux, en vue d'améliorer l'efficacité des dispositifs et l'adhésion à ces derniers ;

Recommandation 50

de simplifier au maximum les procédures administratives liées au dépistage et de développer des capacités adaptées aux besoins, dans le cadre d'une gestion dynamique, en faisant appel à une offre de dépistage variée ;

Recommandation 51

de renforcer l'accessibilité du dépistage en réduisant les barrières administratives, médicales et financières ;

Recommandation 52

de mettre en place un protocole de dépistage rapide et massif dans le cadre de la détection de foyers de contamination au sein d'une collectivité, avec une définition claire des rôles et la mise en place rapide d'une cellule de gestion de crise intégrant les services dirigeants de ces collectivités ;

Acteurs de la première ligne de soins

Recommandation 53

de renforcer l'implication des acteurs de la première ligne de soins dans l'élaboration des plans de gestion de crise, pour permettre à la première ligne de soins de jouer pleinement son rôle ;

Recommandation 54

d'assurer que les acteurs de la première ligne de soins disposent des moyens structurels et des équipements nécessaires pour assurer leur rôle central ;

de poursuivre le renforcement du contingentement du nombre d'heures prestées par les services d'aide et de soins à domicile ;

Aanbeveling 49

het beleid inzake screening (testing) en contactonderzoek (tracing) voornamelijk rond de eerstelijnszorg, met inbegrip van de wijkgezondheidscentra, de *maisons médicales* en de huisartsen, op elkaar af te stemmen, bijgestaan door de testcentra en de ziekenhuizen, met de bedoeling de doeltreffendheid en de naleving van de instrumenten te verbeteren ;

Aanbeveling 50

de administratieve procedures in verband met de screening zoveel mogelijk te vereenvoudigen en capaciteiten te ontwikkelen die aan de behoeften zijn aangepast, in het kader van een dynamisch beheer, door gebruik te maken van gevarieerd opsporingsmogelijkheden ;

Aanbeveling 51

de testen toegankelijker maken door administratieve, medische en financiële belemmeringen te verminderen ;

Aanbeveling 52

een snel en massaal testprotocol op te zetten voor de opsporing van besmettingshaarden binnen een gemeenschap, met een duidelijke omschrijving van de rollen en de snelle oprichting van een crisisbeheer cel waarin de leidende diensten van die gemeenschappen worden geïntegreerd ;

Eerstelijnsactoren

Aanbeveling 53

de betrokkenheid van eerstelijnsactoren bij de ontwikkeling van de crisisbeheerplannen te versterken, zodat de eerstelijnszorg zijn rol ten volle kan spelen ;

Aanbeveling 54

ervoor te zorgen dat de eerstelijnsactoren beschikken over de structurele middelen en uitrusting die nodig zijn om hun centrale rol te vervullen ;

het quotum van het aantal uren te blijven verhogen dat wordt verstrekt door diensten voor thuishulp en thuiszorg ;

Recommandation 55

de renforcer la simplification administrative dans le cadre du travail des acteurs de la première ligne de soins, davantage en cas de crise sanitaire ;

Recommandation 56

de veiller à une meilleure organisation de (et à une meilleure information sur) l'accès des acteurs de la première ligne de soins aux MR/MRS et aux autres structures d'hébergement, y compris quand celles-ci sont confinées ;

Recommandation 57

de revaloriser la fonction de médecin coordinateur (revalorisation barémique, formations, financement de stages, etc.), et de mieux articuler le lien avec les acteurs de la première ligne de soins et les hôpitaux ;

Santé mentale

Recommandation 58

de mettre en place, au sein du plan de gestion de crise, une identification de l'impact psychologique de la crise et des différentes mesures, dont le traumatisme vécu autour du deuil ;

Recommandation 59

de mettre en place un cadastre actualisé et représentatif des données relatives à la santé mentale bruxelloise (offres, besoins, etc.) ;

Recommandation 60

de développer des formations pour le personnel des services de santé mentale, pour assurer un meilleur suivi et répondre aux besoins spécifiques des personnes âgées, notamment via des partenariats avec les organisations spécialisées ;

Recommandation 61

de sensibiliser, via des formations ou des ateliers, les membres du personnel des secteurs (maisons de repos, maisons de repos et de soins, services sociaux, etc.), ainsi que les aidants proches et les volontaires, aux problématiques de santé mentale ;

Aanbeveling 55

de administratieve vereenvoudiging voor het werk van de eerstelijnsactoren te versterken, meer nog in geval van een gezondheidscrisis ;

Aanbeveling 56

te zorgen voor een betere organisatie van (en betere informatie over) de toegang van eerstelijnsactoren tot de RH's/RVT's en andere opvangstructuren, ook als zij in lockdown zijn ;

Aanbeveling 57

de functie van coördinerend arts te herwaarderen (loonherwaardering, opleidingen, financiering van stages, enz.) en de band met eerstelijnsactoren en ziekenhuizen beter af te stemmen ;

Geestelijke gezondheid

Aanbeveling 58

in het crisisbeheerplan de psychologische gevolgen van de crisis en van de verschillende maatregelen te identificeren, waaronder het trauma van de rouw ;

Aanbeveling 59

een geactualiseerd en representatief kadaster op te stellen van de gegevens over de geestelijke gezondheid in Brussel (aanbod, behoeften, enz.) ;

Aanbeveling 60

opleidingen voor het personeel van de diensten voor geestelijke gezondheidszorg te ontwikkelen met het oog op een betere follow-up en om in te spelen op de specifieke behoeften van ouderen, met name via partnerschappen met gespecialiseerde organisaties ;

Aanbeveling 61

het personeel in de sectoren (rusthuizen, rust- en verzorgingstehuizen, sociale diensten, enz.), alsook mantelzorgers en vrijwilligers door middel van opleidingen of workshops bewust te maken van geestelijke gezondheidsproblemen ;

d'abaisser au maximum le seuil d'accès aux initiatives nécessaires de soutien psychosocial et d'accompagnement en cas de problèmes de santé mentale pour les membres du personnel des secteurs (maisons de repos, maisons de repos et de soins, services sociaux, etc.), ainsi que pour les aidants proches et les volontaires ;

Recommandation 62

d'augmenter les capacités et le financement des équipes mobiles ambulatoires ;

Recommandation 63

d'associer le secteur de la santé mentale aux discussions concernant la mobilité et le renforcement des soins psychiatriques au niveau bruxellois ;

Recommandation 64

d'augmenter la collaboration entre les divers services bruxellois s'occupant de la santé mentale (services de santé mentale, initiatives d'accueil, équipes mobiles, soins psychologiques de première ligne, etc.) ;

Recommandation 65

de développer une approche concertée des enjeux de santé mentale entre les différents niveaux de pouvoir, par exemple dans le cadre d'une conférence interministérielle ;

Recommandation 66

de veiller à simplifier au maximum les procédures d'accès aux droits sociaux, et ce, quand c'est possible ou pertinent, via une automatisation des droits pour les personnes en situation précaire et souffrant de problèmes mentaux ;

Recommandation 67

de continuer, en période de crise, à organiser l'accueil en présentiel pour la santé mentale, même en temps de pandémie, pour les patients pour lesquels la téléconsultation n'est pas possible ;

Recommandation 68

d'augmenter la capacité des lignes téléphoniques liées à la santé mentale en renforçant les numéros existants, pour leur permettre d'offrir un service de qualité ;

de drempel naar de nodige initiatieven omtrent psychosociale ondersteuning en begeleiding bij geestelijke gezondheidsproblemen zo laag mogelijk te houden voor het personeel in de sectoren (rusthuizen, rust- en verzorgingstehuizen, sociale diensten, enz.), alsook voor mantelzorgers en vrijwilligers ;

Aanbeveling 62

de capaciteit en de financiering van de mobiele ambulante teams te vergroten ;

Aanbeveling 63

de sector van de geestelijke gezondheidszorg te betrekken bij de besprekingen over de mobiliteit en de versterking van de psychiatische zorg op het niveau van Brussel ;

Aanbeveling 64

de samenwerking tussen de verschillende Brusselse diensten die zich met geestelijke gezondheid bezighouden (diensten voor geestelijke gezondheidszorg, opvang-initiatieven, mobiele teams, eerstelijns psychologische zorg, enz.) te versterken ;

Aanbeveling 65

een gecoördineerde aanpak van de uitdagingen van de geestelijke gezondheid tussen de verschillende machtsniveaus te ontwikkelen, bijvoorbeeld in het kader van een interministeriële conferentie ;

Aanbeveling 66

ervoor te zorgen dat de procedures voor de toegang tot sociale rechten zoveel mogelijk worden vereenvoudigd en, waar mogelijk of relevant, via een automatische toekenning van de rechten van personen in een onzekere situatie en met psychische problemen ;

Aanbeveling 67

in tijden van crisis, face-to-face geestelijke gezondheidszorg te blijven organiseren, zelfs in tijden van pandemie, voor patiënten voor wie teleconsultatie niet mogelijk is ;

Aanbeveling 68

de capaciteit van de telefoonlijnen voor geestelijke gezondheidszorg te vergroten door de bestaande nummers te versterken, zodat zij een kwaliteitsvolle dienstverlening kunnen bieden ;

Recommandation 69

de renforcer les campagnes générales de sensibilisation concernant les mesures de prévention en santé mentale, *a fortiori* en cas de nouvelle crise, y compris afin de briser les tabous existant en matière de santé mentale ;

Hôpitaux

Recommandation 70

de plaider auprès de l'autorité fédérale en faveur du renforcement et de l'actualisation des plans hospitaliers de gestion des pandémies, destinés à gérer des situations de crise pouvant durer plusieurs semaines, voire plusieurs mois ;

Recommandation 71

de plaider auprès de l'autorité fédérale pour que le budget des moyens financiers (BMF) des hôpitaux soit calculé sur la base de l'activité en 2019 et non en 2020 ;

Recommandation 72

de plaider auprès du gouvernement fédéral pour le refinancement des hôpitaux et des salaires ainsi qu'un meilleur financement du B8 du BMF ;

Recommandation 73

de continuer à évaluer les estimations de l'aide nécessaire au financement de l'adaptation des infrastructures des hôpitaux à la crise et de l'élaboration de la mise en œuvre de structures intermédiaires, si nécessaire, pour désengorger les hôpitaux ;

Recommandation 74

d'alerter le gouvernement fédéral de la nécessité que chaque hôpital dispose de son propre stock stratégique d'équipements de protection individuelle en quantité suffisante ;

Recommandation 75

de plaider auprès du gouvernement fédéral sur la nécessité de reconnaître la fonction d'infectiologue référent à part entière dans chaque hôpital, voire de la rendre obligatoire ;

Aanbeveling 69

de algemene bewustmakingscampagnes over preventieve maatregelen op het gebied van de geestelijke gezondheid te versterken, des te meer in geval van een nieuwe crisis, teneinde het imago van de geestelijke gezondheidszorg te verbeteren en bestaande taboes te doorbreken;

Ziekenhuizen

Aanbeveling 70

bij de federale overheid te pleiten voor de versterking en actualisering van de beheersplannen voor pandemieën in ziekenhuizen, die bedoeld zijn om het hoofd te bieden aan crisissituaties die verscheidene weken of zelfs maanden kunnen duren ;

Aanbeveling 71

bij de federale overheid te bepleiten dat het budget van financiële middelen (BFM) van de ziekenhuizen wordt berekend op basis van de activiteit in 2019 en niet in 2020 ;

Aanbeveling 72

bij de federale regering te pleiten voor de herfinanciering van de ziekenhuizen en de lonen, alsook voor een betere financiering van de B8 van de BFM ;

Aanbeveling 73

de ramingen van de steun die nodig is voor het financieren van de aanpassing van de ziekenhuisinfrastructuur aan de crisis en van de uitwerking van de invoering van tussenstructuren om, indien nodig, de ziekenhuizen te ontlasten, te blijven evalueren ;

Aanbeveling 74

de federale regering erop te wijzen dat elk ziekenhuis over een eigen strategische voorraad van voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen moet beschikken ;

Aanbeveling 75

bij de federale regering te pleiten voor de noodzakelijke erkenning van de functie van een volwaardig referent-infectioloog in elk ziekenhuis, of zelfs het verplicht stellen ervan ;

Recommandation 76

de favoriser une meilleure concertation et une meilleure entente entre les réseaux hospitaliers ;

Recommandation 77

de plaider auprès de l'autorité fédérale afin de pérenniser un mécanisme structurel de gestion et de répartition fédérale des lits en unité de soins intensifs (USI) en cas de nouvelle pandémie, en collaboration avec les services ambulanciers du SIAMU ; de prévoir un système de monitoring en temps réel du taux d'occupation des lits en USI ;

Recommandation 78

de plaider auprès de l'autorité fédérale pour revoir les normes d'encadrement des hôpitaux, afin d'augmenter le personnel requis et de renforcer l'ensemble de la chaîne de soins ;

Recommandation 79

de plaider auprès de l'autorité fédérale pour revoir les normes d'encadrement, en vue de renforcer la formation continue auprès du personnel soignant ;

Recommandation 80

d'axer davantage les formations du personnel et du cadre hospitalier sur la gestion de crises épidémiques et infectieuses ;

SIAMU

Recommandation 81

d'évaluer, de maintenir et de promouvoir le numéro de téléphone 1710, en cas de nouvelle épidémie, en vue d'éviter l'engorgement du 112, et d'évaluer l'opportunité du maintien de cette ligne en temps normal ;

Équipement médical

Recommandation 82

d'assurer la fluidité et la simplification administrative pour la production du matériel médical nécessaire en temps de crise (par exemple : les agréments pour la production de respirateurs) ;

Aanbeveling 76

een beter overleg en een betere verstandhouding tussen de ziekenhuisnetwerken te bevorderen ;

Aanbeveling 77

bij de federale overheid te pleiten voor de bestending van een structureel mechanisme voor het beheer en de federale verdeling van bedden op de afdelingen intensive care (IC) in geval van een nieuwe pandemie, in samenwerking met de ambulancediensten van de DBDMH ; te voorzien in een systeem voor realtime monitoring van de bezettingsgraad van IC-bedden ;

Aanbeveling 78

bij de federale overheid te pleiten voor een herziening van de omkaderingsnormen van de ziekenhuizen om het vereiste personeel te verhogen en de hele keten van zorg te versterken ;

Aanbeveling 79

bij de federale overheid te pleiten voor een herziening van de omkaderingsnormen met het oog op een betere bijscholing van het zorgpersoneel ;

Aanbeveling 80

de opleidingen van het personeel en de leidinggevenden in ziekenhuizen meer toe te spitsen op het beheer van epidemiologische en besmettelijke crises ;

DBDMH

Aanbeveling 81

het 1710-telefoonnummer te evalueren, te behouden en te bevorderen in geval van een nieuwe epidemie om verzadiging van het 112-nummer te voorkomen, en te beoordelen of het raadzaam is om deze luisterlijn te behouden in normale tijden ;

Medische uitrusting

Aanbeveling 82

te zorgen voor administratieve vlotheid en vereenvoudiging voor de productie van het medisch materiaal dat nodig is in tijden van crisis (bijvoorbeeld erkenningen voor de productie van beademingstoestellen) ;

Recommandation 83

de favoriser une production locale à long terme pour pallier le problème de dépendance en établissant une chaîne de production locale ou intégrée au niveau européen afin de disposer de matériel en cas de crise ;

Recommandation 84

d'évaluer la nécessité de mettre en place d'autres stocks de matériel stratégique : respirateurs, oxygène, etc. ;

Recommandation 85

d'intégrer, dans le plan régional de gestion des crises sanitaires, un schéma opérationnel détaillé mentionnant :

- les rôles des acteurs à impliquer, y compris les pharmaciens, dans le cadre de la production, de l'achat et de la distribution massive d'équipements de protection individuelle, tant auprès des professionnels de santé que de la population ;
- les critères objectifs de répartition des équipements de protection individuelle, dans l'éventualité d'une pénurie de matériel ;

Recommandation 86

de pérenniser et de promouvoir le système de centralisation en ligne des marchés publics d'équipements de protection individuelle d'Iriscare, à destination de l'ensemble des professionnels de la santé et des institutions sanitaires en Région bruxelloise ;

Maisons de repos

Recommandation 87

de développer une politique globale du vieillissement mettant en œuvre un continuum de possibilités de soutien et de prise en charge et s'appuyant de manière plus intense sur des modèles alternatifs à l'hébergement en MR/MRS, par un renforcement des initiatives pour le maintien à domicile et des projets collectifs permettant aux personnes âgées de faire le choix de vie qu'elles souhaitent et qui leur convient ;

Aanbeveling 83

een lokale productie op lange termijn aan te moedigen om het probleem van de afhankelijkheid aan te pakken, door een lokale of op Europees niveau geïntegreerde productieketen op te zetten om over materiaal te beschikken in geval van crisis ;

Aanbeveling 84

na te gaan of er behoefte is aan extra voorraden strategisch materiaal : beademingstoestellen, zuurstof, enz. ;

Aanbeveling 85

in het gewestelijk plan voor het beheer van gezondheids crises een gedetailleerd operationeel schema op te nemen dat de volgende elementen omvat :

- de rol van de te betrekken actoren, waaronder apothekers, bij de productie, aankoop en grootschalige verspreiding van persoonlijke beschermingsmiddelen, zowel onder gezondheidswerkers als onder de bevolking ;
- objectieve criteria voor de verdeling van persoonlijke beschermingsmiddelen in geval van een tekort aan materiaal ;

Aanbeveling 86

het online centralisatiesysteem van Iriscare voor de overheidsopdrachten voor persoonlijke beschermingsmiddelen, bestemd voor alle professionals en instellingen in de gezondheidszorg in het Brussels Gewest, te bestendigen en promoten ;

Rusthuizen

Aanbeveling 87

een globaal beleid inzake ouder worden te ontwikkelen, waarbij een continuüm van ondersteunings- en zorgmogelijkheden wordt geïmplementeerd en intensiever gebruik wordt gemaakt van alternatieve modellen voor opvang in RH's/RVT's, door thuiszorginitiatieven en collectieve projecten te versterken die ouderen in staat stellen de levenskeuze te maken die zij wensen en die bij hen past ;

Recommandation 88

de développer un travail d'évaluation qualitative des bonnes pratiques au sein des maisons de repos afin d'identifier les facteurs de succès des institutions qui ont été peu ou pas touchées par la pandémie de Covid-19 pour l'élaboration de futurs plans pandémie ;

Recommandation 89

de développer des formes de gestion des MR/MRS centrées sur les résidents en favorisant leur implication active ; de dynamiser les conseils de participation, en s'inspirant d'expériences telles que les modèles Tubbe et Montessori ;

Recommandation 90

de renforcer la formation continue du personnel soignant mais aussi du personnel dirigeant ;

Recommandation 91

de former l'ensemble des cadres des MR/MRS à la gestion de crise ;

Recommandation 92

d'évaluer les dispositifs d'équipes mobiles pluridisciplinaires (*outbreak support teams*) pouvant être activés afin de venir en support dans les structures de soins et d'hébergement en cas de crise ;

Recommandation 93

de renforcer les conventions entre les MR/MRS et les hôpitaux, afin d'en accroître l'efficacité ;

Recommandation 94

de prévoir, en fonction des besoins, dans la convention entre les MR/MRS et les hôpitaux, des moments ponctuels de rencontre entre les services hospitaliers et les services des MR/MRS ;

Recommandation 95

de systématiser la mise en place d'un projet thérapeutique pour chaque résident, de manière participative et évolutive, afin que les résidents soient intégrés dans le processus décisionnel qui les concerne et, quel que soit le contexte, de tenir compte de ce projet de vie pour les soins dispensés aux résidents ;

Aanbeveling 88

een kwalitatieve evaluatie van de goede praktijken in de rusthuizen te ontwikkelen om de succesfactoren te bepalen van de instellingen die weinig of niet door de Covid-19-pandemie werden getroffen, voor de uitwerking van toekomstige pandemieplannen ;

Aanbeveling 89

vormen van beheer van de RH's/RVT's te ontwikkelen waarin de bewoners centraal staan, met name door hun actieve betrokkenheid ; de participatieraden nieuw leven in te blazen, voortbouwend op ervaringen zoals de Tubbe- en Montessoriprojecten ;

Aanbeveling 90

de bijscholing van het zorgpersoneel, maar ook van het leidinggevend personeel te versterken ;

Aanbeveling 91

alle leidinggevenden van de RH's/RVT's op te leiden in crisisbeheer ;

Aanbeveling 92

de mobiele multidisciplinaire teams (*outbreak support teams*) die kunnen worden geactiveerd om in geval van een crisis ondersteuning te bieden in de zorg- en onthaalstructuren te evalueren ;

Aanbeveling 93

de overeenkomsten tussen de RH's/RVT's en de ziekenhuizen te versterken om de doeltreffendheid ervan te vergroten ;

Aanbeveling 94

in de overeenkomst tussen de RH's/RVT's en de ziekenhuizen, naargelang de behoeften, te voorzien in punctuele bijeenkomsten tussen de ziekenhuisdiensten en de diensten van de RH's/RVT's ;

Aanbeveling 95

de invoering van een therapeutisch project voor elke bewoner te systematiseren, op een participatieve en evolutieve manier, zodat de bewoners worden betrokken bij het besluitvormingsproces dat hen aanbelangt en, ongeacht de context, rekening te houden met dit levensproject voor de aan de bewoners verleende zorg ;

Recommandation 96

de mettre en place dans chaque MR/MRS, en collaboration avec Iriscare et des professionnels de la santé mentale, un protocole de confinement adapté pour maintenir le bien-être du résident et éviter le syndrome de glissement ; ce plan devrait :

- apporter une attention particulière aux projets de vie et aux choix thérapeutiques des résidents ;
- apporter une attention au maintien d'activités récréatives ;
- apporter une attention au maintien d'un contact social avec les proches et à leur implication ;
- réitérer l'interdiction de la contention des résidents ;
- veiller à la continuité des soins en toutes circonstances et au maintien d'un suivi médical rapproché par l'ensemble des professions de soins (kinésithérapeutes, psychologues, diététiciens, médecins traitants, médecins spécialisés, etc.) ;
- veiller au maintien d'un suivi psychique et psychologique régulier (notamment par un accès des psychologues aux MR/MRS, un maintien des activités d'animation et d'ergothérapie, etc.) ;
- améliorer la communication entre les services des MR/MRS et les aidants proches ;
- encourager les institutions à mettre à la disposition de leurs résidents des moyens de communication modernes (tablettes, webcams, etc.), afin qu'ils puissent rester en contact à distance avec leurs proches en période de crise sanitaire, et en étudier la mise en œuvre structurelle ;

Recommandation 97

de revoir les conditions d'agrément et les normes d'encadrement pour les MR/MRS afin de répondre aux réalités auxquelles ces institutions font face de nos jours et de renforcer l'accompagnement et la qualité au sein des établissements de soins et d'hébergement et, à cet effet :

- de prendre davantage en compte des critères de qualité ;
- de repenser le quota de soignants ;
- de désigner un référent hygiéniste pour chaque MR/MRS ;
- d'inclure un renforcement dans la formation continue du personnel en matière d'hygiène, de lutte contre les maladies infectieuses, de gériatrie et de soins palliatifs ;

Aanbeveling 96

in elke RH/RVT, in samenwerking met Iriscare en professionals uit de geestelijke gezondheidszorg, een aangepast lockdownprotocol in te voeren om het welzijn van de bewoner in stand te houden en het afglijdingssyndroom te voorkomen ; dit plan moet :

- bijzondere aandacht besteden aan de levensprojecten en de therapeutische keuzes van de bewoners ;
- aandacht besteden aan het behoud van recreatieve activiteiten ;
- aandacht besteden aan het behoud van sociaal contact met en betrokkenheid van familie en vrienden ;
- het verbod op dwangmaatregelen voor bewoners herhalen ;
- de continuïteit van de zorg in alle omstandigheden waarborgen en zorgen voor een nauwe medische follow-up door alle zorgberoepen (fysiotherapeut, psycholoog, diëtist, behandelende arts, gespecialiseerde arts, enz.) ;
- zorgen voor een regelmatige psychische en psychologische follow-up (met name door de psychologen toegang te verlenen tot de RH/RVT's, animatie en ergotherapie in stand te houden, enz.) ;
- de communicatie tussen de diensten van de RH's/RVT's en de mantelzorgers verbeteren ;
- de instellingen aanmoedigen hun bewoners moderne communicatiemiddelen ter beschikking te stellen (tablets, webcams, enz.), zodat ze op afstand in contact kunnen blijven met hun dierbaren in tijden van gezondheidscrisis, en de structurele uitvoering van dergelijke voorzieningen bestuderen ;

Aanbeveling 97

de voorwaarden voor de erkenningen en de omkaderingsnormen voor de RH/RVT's te herzien, teneinde tegemoet te komen aan de realiteit waarmee deze instellingen thans worden geconfronteerd, en de ondersteuning en de kwaliteit binnen de zorg- en opvanginstellingen te versterken, en te dien einde :

- meer rekening houden met kwaliteitscriteria ;
- de quota verzorgers heroverwegen ;
- een referent hygiënist voor elk RH/RVT aanstellen ;
- een versterking voorzien van de voortgezette opleiding van het personeel op het gebied van hygiëne, bestrijding van infectieziekten, geriatrie en palliatieve zorgen ;

- d’inclure la nécessité de disposer d’un psychologue agréé au sein de chaque maison de repos ;
- de développer la fonction palliative dans les MR, via la mobilisation de l’expertise de Brusano auprès du personnel soignant ;
- de prévoir la présence de médecins coordinateurs dans l’ensemble des institutions dans lesquelles ils ne sont pas requis pour le moment ; de définir clairement les rôles et les responsabilités des médecins coordinateurs au sein des maisons de repos et de soins ;

Recommandation 98

d’organiser une réflexion sur les normes architecturales en fonction du type d’hébergement (MR, MRS, résidence-services, etc.), notamment dans le cadre de la rénovation ou de la construction de MR/MRS, en développant dans les normes de construction ou dans l’aménagement des établissements existants une meilleure capacité de cohortage et d’isolement, en cas de nécessité, tout en renforçant les MR dans leur fonction prioritaire de lieux de vie ;

Recommandation 99

de développer, dans le cadre de l’accompagnement des institutions, une palette de sanctions intermédiaires, en cas de non-respect des normes détecté notamment lors de l’inspection, et ce, afin d’en permettre un contrôle plus efficace ;

Personnel soignant, aidants proches et volontaires dans les institutions

Recommandation 100

d’élaborer, en concertation avec les entités compétentes, un plan de revalorisation du personnel soignant (revalorisation barémique, formations et stages financés, etc.), de manière uniformisée avec le secteur des MR/MRS, et de maintenir et barémiser les primes d’encouragement Covid-19 dans le cadre de la revalorisation des métiers de soins ;

d’œuvrer conjointement avec les autorités compétentes à la reconnaissance effective et à la valorisation des aidants proches et des volontaires, acteurs de premier plan durant cette crise, et de demander qu’une attention particulière soit accordée à la fiscalité des aides et des mesures de soutien en temps de crise ;

Recommandation 101

d’œuvrer auprès de l’autorité fédérale en vue de la reconnaissance de la pénibilité du travail du personnel soignant ;

- de noodzaak opnemen van de aanwezigheid van een erkende psycholoog in elk rusthuis ;
- de palliatieve functie in de RH’s ontwikkelen door de deskundigheid van Brusano in te zetten bij het zorgpersoneel ;
- voorzien in de aanwezigheid van coördinerende artsen in alle instellingen waar zij thans nog niet vereist zijn ; de taken en verantwoordelijkheden van coördinerende artsen in de rust- en verzorgingstehuizen duidelijk omschrijven ;

Aanbeveling 98

een denkoefening te organiseren over de architecturale normen in functie van het type opvang (RH’s, RVT’s, serviceflats, enz.), met name in het kader van de renovatie of de bouw van RH’s/RVT’s door in de bouwnormen of in de inrichting van de bestaande instellingen, een betere capaciteit van cohortering en isolatie te ontwikkelen, indien nodig, en tegelijkertijd de prioritaire functie van de RH’s als plaatsen waar men leeft te versterken ;

Aanbeveling 99

in het kader van de begeleiding van de instellingen te zorgen voor een reeks tussentijdse sancties voor het geval de normen niet worden nageleefd, zoals vastgesteld tijdens de inspectie, teneinde een doeltreffender toezicht op deze instellingen mogelijk te maken ;

Zorgpersoneel, mantelzorgers en vrijwilligers in de instellingen

Aanbeveling 100

in overleg met de bevoegde entiteiten een plan uit te werken voor de opwaardering van het zorgpersoneel (opwaardering van de barema’s, gefinancierde opleidingen en stages, enz.), op een gestandaardiseerde manier met de sector van de RH’s/RVT’s, en de Covid-19-aanmoedigingspremies te behouden en te baremiseren in het kader van de opwaardering van de zorgberoepen ;

samen te werken met de bevoegde overheden om te zorgen voor de effectieve erkenning en de herwaardering van de mantelzorgers en vrijwilligers, die tijdens deze crisis in de eerste lijn stonden, en bijzondere aandacht te vragen voor de belastingen op hulp- en steunmaatregelen in tijden van crisis ;

Aanbeveling 101

te ijveren bij de federale overheid met het oog op de erkenning van de zwaarte van het werk van het zorgpersoneel ;

Recommandation 102

de renforcer la prévention et d'assurer des formations à la prévention du syndrome d'épuisement professionnel (*burn-out*) à destination du personnel soignant ;

Recommandation 103

d'assurer la disponibilité et l'accessibilité de la médecine du travail en cas de crise ;

Recommandation 104

d'élaborer un système d'enregistrement comme professionnel de la santé en Région bruxelloise afin de disposer, au sein du Collège réuni, d'un cadastre actualisé en permanence :

- de l'ensemble du personnel soignant, logistique et administratif qui travaille dans les institutions agréées par les Commissions communautaires commune (Cocom), française (Cocof) et flamande (VGC) ; en ce qui concerne la Cocof et la VGC, en concertation avec les entités compétentes ;
- des acteurs de la première ligne en Région bruxelloise (soins à domicile, médecine générale, infirmières, etc.) ;
- de l'ensemble des médecins coordinateurs dans chaque maison de repos et de soins ;
- de l'ensemble des travailleurs du secteur non marchand actifs dans les institutions subsidiées par la Cocom, la Cocof et la VGC ; en ce qui concerne la Cocof et la VGC en concertation avec les entités compétentes ;
- des volontaires et du personnel soignant à la retraite depuis moins de 10 ans ;

Recommandation 105

d'évaluer, en cas de crise, la pertinence et l'opportunité de permettre aux étudiants en fin de cursus d'être engagés et que cela soit pris en compte dans leur cursus ;

Recommandation 106

d'évaluer, en concertation avec l'autorité fédérale pour ce qui concerne le permis de séjour, la possibilité d'octroyer un permis de travail aux travailleurs sans papiers diplômés dans les métiers des soins de santé, et ce, dans le cas d'une crise sanitaire impliquant une pénurie sévère de personnel soignant ;

Aanbeveling 102

de preventie te versterken en opleidingen aan te bieden ter preventie van het professioneel burn-outsyndroom, bestemd voor het zorgpersoneel ;

Aanbeveling 103

de beschikbaarheid en de toegankelijkheid van arbeidsgeneeskunde in geval van crisis te waarborgen ;

Aanbeveling 104

een systeem te ontwikkelen voor de registratie als gezondheidswerker in het Brussels Gewest om binnen het Verenigd College te beschikken over een permanent bijgewerkt kadaster van :

- alle personeelsleden (zorgpersoneel, logistiek en administratief personeel) die werken in de door de Gemeenschappelijke, Vlaamse en Franse Gemeenschapscommissies (GGC, VGC en Cocof) erkende instellingen ; wat de VGC en de Cocof betreft, in overleg met de bevoegde entiteiten ;
- alle eerstelijnsactoren in het Brussels Gewest (thuiszorg, huisartsen, verpleegkundigen, enz.) ;
- alle coördinerende artsen in elk rust- en verzorgingstehuis ;
- alle werknemers van de non-profitsector die actief zijn in de door de GGC, VGC en Cocof gesubsidieerde instellingen ; wat de VGC en de Cocof betreft, in overleg met de bevoegde entiteiten ;
- vrijwilligers en zorgpersoneel dat minder dan 10 jaar geleden gepensioneerd werd ;

Aanbeveling 105

in geval van crisis te evalueren of het zinvol en opportuun is de studenten na de beëindiging van hun opleiding in dienst te nemen en daarmee rekening te houden in hun studietraject ;

Aanbeveling 106

de mogelijkheid te beoordelen om, in overleg met de federale overheid ten aanzien van de verblijfsvergunning, arbeidsvergunningen af te geven aan werknemers zonder papieren met een diploma in de gezondheidszorg, in geval van een gezondheids crisis die een ernstig tekort aan personeel in de gezondheidszorg met zich meebrengt ;

VOLET 3

ÉCONOMIE ET EMPLOI

Économie

Recommandation 1

d'assurer, en temps de crise, le fonctionnement des organes de concertation regroupant les représentants du gouvernement, des administrations, des interlocuteurs sociaux et des différents secteurs économiques, afin d'assurer le maintien de la concertation sociale, de la confiance mutuelle et de l'attractivité de Bruxelles, et de poursuivre le monitoring régulier de la situation via par exemple la réactivation de la *task force* régionale ;

Recommandation 2

d'organiser l'évaluation de l'effet des mesures prises lors de la crise et de renouveler, en cas de nouvelle crise sanitaire et de confinement, les mesures de soutien économique jugées efficaces, au niveau tant régional que local ;

Recommandation 3

d'établir des critères permettant la modulation des montants des primes en adéquation avec les caractéristiques (nombre d'emplois, chiffre d'affaires) et les situations (santé financière préalable à la crise, degré d'atteinte à la viabilité au regard des mesures de confinement prises pour le secteur dans lequel l'entreprise est active, degré d'atteinte au chiffre d'affaires) des entreprises qui les sollicitent ;

Recommandation 4

d'actualiser l'adéquation entre le code NACE et l'activité réelle de l'entreprise pour cibler au mieux les aides à l'avenir et permettre le versement plus rapide de celles-ci, en bonne articulation avec l'autorité fédérale ;

Recommandation 5

de renforcer la communication et l'information sur les mesures de soutien et les outils financiers bruxellois envers les entreprises bruxelloises et leurs fédérations, en veillant à leur bonne lisibilité, via notamment le renforcement du numéro 1819 dans sa tâche de centralisation ;

DEEL 3

ECONOMIE EN WERKGELEGENHEID

Economie

Aanbeveling 1

in tijden van crisis te zorgen voor de werking van de overlegorganen waarin vertegenwoordigers van de regering, de administraties, de sociale gesprekspartners en de verschillende economische sectoren zetelen, teneinde het sociaal overleg, het wederzijds vertrouwen en de aantrekkelijkheid van Brussel in stand te houden, en de regelmatige monitoring van de situatie voort te zetten, bijvoorbeeld door de gewestelijke taskforce nieuw leven in te blazen ;

Aanbeveling 2

de evaluatie te organiseren van het effect van de tijdens de crisis genomen maatregelen en, in geval van een nieuwe gezondheids crisis en lockdown, de doeltreffend geachte economische steunmaatregelen te verlengen, zowel op gewestelijk als op lokaal niveau ;

Aanbeveling 3

de criteria vast te stellen voor de aanpassing van de premiebedragen overeenkomstig de kenmerken (aantal arbeidsplaatsen, omzet) en de omstandigheden (de financiële gezondheid vóór de crisis, de mate van aantasting van de levensvatbaarheid in het licht van de lockdownmaatregelen die zijn genomen voor de sector waarin de onderneming actief is, de mate van aantasting van de omzet) van de ondernemingen die ze aanvragen ;

Aanbeveling 4

in goede samenspraak met de federale overheid de overeenstemming tussen de NACE-code en de werkelijke activiteit van de onderneming bij te werken om de steunverleningen in de toekomst beter te kunnen oriënteren en een snellere storting ervan mogelijk te maken, in goede samenwerking met de federale overheid ;

Aanbeveling 5

de communicatie en informatie over de steunmaatregelen en Brusselse financiële instrumenten ten behoeve van de Brusselse ondernemingen en hun federaties te verbeteren, door toe te zien op de begrijpelijkheid ervan, met name door 1819 te versterken in zijn centralisatietaak ;

Recommandation 6

d'assurer une concertation structurelle avec les pouvoirs locaux, en particulier les communes, afin de faciliter et de coordonner les mesures et les aides économiques prises aux niveaux local et régional dans le cadre de la crise ;

Recommandation 7

de mettre en place, en cas de crise, les renforcements nécessaires pour permettre aux administrations économiques de répondre rapidement aux urgences dans l'élaboration et la gestion des mesures et aides économiques ; ces renforcements doivent se traduire :

- sur le plan humain (notamment via des renforts ponctuels et la mobilité interne et entre administrations), pour permettre un traitement des dossiers comprenant une analyse individuelle et non un traitement forfaitaire des dossiers ;
- sur le plan de l'infrastructure informatique, pour permettre une meilleure extraction des informations nécessaires à l'octroi des primes aux entreprises bruxelloises bénéficiaires ;

Recommandation 8

de renforcer de la même manière, plus spécifiquement, le pôle d'accompagnement d'urgence des entreprises bruxelloises mises en difficulté par la crise (en collaboration avec le Centre pour entreprises en difficulté (CED)) ;

Recommandation 9

de proposer un accompagnement spécifique aux entrepreneurs et aux indépendants en procédure de réorganisation judiciaire (PRJ) ou en faillite, afin de les aider à rapidement rebondir, et d'encourager l'autorité fédérale à mener une réforme de la PRJ dans le cadre du soutien aux entreprises affectées par la crise ;

Recommandation 10

de continuer à soutenir le repreneuriat, via hub.brussels et via une coopérative d'emploi ;

Aanbeveling 6

te zorgen voor een structureel overleg met de lokale overheden, in het bijzonder de gemeenten, met het oog op het faciliteren en het coördineren van de economische en steunmaatregelen die in het kader van de crisis op lokaal en gewestelijk niveau genomen worden ;

Aanbeveling 7

in geval van crisis, de nodige versterkingen aan te brengen om de economische administraties in staat te stellen snel op noodsituaties te reageren bij het uitwerken en beheren van economische maatregelen en steun ; deze versterkingen moeten tot uiting komen :

- in menselijk opzicht (met name via punctuele versterkingen en mobiliteit binnen en tussen de administraties) om de dossiers te behandelen na een individuele analyse en niet via een forfaitaire dossierbehandeling ;
- op het gebied van de IT-infrastructureur om de informatie die nodig is voor de toekenning van premies aan de begunstigde Brusselse bedrijven, beter te extraheren ;

Aanbeveling 8

op dezelfde manier en meer specifiek, de pool voor noodondersteuning voor de Brusselse bedrijven in moeilijkheden als gevolg van de crisis te versterken (in samenwerking met het Centrum voor Ondernemingen in moeilijkheden (COM)) ;

Aanbeveling 9

een specifieke ondersteuning te bieden aan de ondernemers en de zelfstandigen die het voorwerp uitmaken van een procedure van gerechtelijke reorganisatie (PGR) of die in staat van faillissement verkeren teneinde hen te helpen zich snel te herpakken, en de federale overheid ertoe aan te zetten een hervorming van de PGR door te voeren in het kader van haar steun aan de door de crisis getroffen ondernemingen ;

Aanbeveling 10

het overnemerschap te blijven steunen via hub.brussels en via een tewerkstellingscoöperatie ;

Recommandation 11

d'élargir, en concertation avec les autres niveaux de pouvoir, l'usage de dispositifs de « take-away » ou de « click and collect », encadrés, à l'ensemble des commerces, qu'ils soient alimentaires ou non alimentaires, et de les accompagner dans cette démarche ;

Recommandation 12

d'encourager le développement d'outils numériques adaptés à la réalité des commerces de proximité et de l'Horeca pour renforcer l'ancrage local de notre économie, notamment au travers :

- du développement d'un accompagnement spécialisé de hub.brussels pour le développement de l'e-commerce ;
- de la mise en place d'aides à la logistique durable (packaging, distribution, etc.) ;
- du soutien aux *start-up* et *scale-up* bruxelloises offrant des solutions et des services de numérisation et de logistique durables ;

Recommandation 13

de mener une réflexion sur l'accessibilité des aides économiques régionales de soutien aux entreprises face à la crise pour les entreprises des *starters* et des entrepreneurs évoluant en coopérative d'activité ou en coopérative d'emploi ;

Recommandation 14

de poursuivre la réflexion sur les possibilités de recourir à l'épargne des citoyens, via le renforcement du prêt *proxi* et via une plateforme de financement participatif (*crowdfunding*) qui puisse être rapidement mobilisée en cas de crise grave et qui permette aux citoyens de soutenir directement les PME et TPE bruxelloises ;

Recommandation 15

d'engager un dialogue constructif avec les secteurs bancaire et des assurances sur leur rôle crucial en temps de crise, afin de réduire les difficultés d'accès aux crédits bancaires pour les entreprises et les indépendants, et de renforcer la coopération avec ces secteurs dans la mise sur pied de dispositifs opérationnels d'aide à la trésorerie des entreprises ;

Aanbeveling 11

in overleg met de andere gezagsniveaus het gebruik van « take-away » of « click and collect » onder toezicht uit te breiden tot alle handelszaken, zowel food- als non-foodbedrijven, en hen daarbij te ondersteunen ;

Aanbeveling 12

de ontwikkeling aan te moedigen van digitale tools die aangepast zijn aan de realiteit van de buurtwinkels en de Horeca, om de lokale verankering van onze economie te versterken, met name door :

- de ontwikkeling van gespecialiseerde steun van hub.brussels voor de ontwikkeling van de e-commerce ;
- de invoering van duurzame logistieke hulpmiddelen (verpakking, distributie...);
- de steun aan Brusselse start-ups en scale-ups die duurzame oplossingen en diensten op het gebied van digitalisering en logistiek aanbieden ;

Aanbeveling 13

een denkoefening te houden over de toegankelijkheid van de gewestelijke economische hulpmiddelen ter ondersteuning van de bedrijven in het licht van de crisis voor starters en ondernemers die actief zijn in de vorm van bedrijfscoöperaties of tewerkstellingscoöperaties ;

Aanbeveling 14

de denkoefening voort te zetten over de mogelijkheden om het spaargeld van de burgers te gebruiken, door de *proxi-lening* te versterken en via een crowdfundingplatform dat bij een ernstige crisis snel kan worden gemobiliseerd en waarmee de burgers de Brusselse KMO's en ZKO's rechtstreeks kunnen steunen ;

Aanbeveling 15

een constructieve dialoog aan te gaan met de bank- en verzekeringssectoren over hun cruciale rol in tijden van crisis, teneinde de moeilijkheden van de ondernemingen en de zelfstandigen om toegang te krijgen tot bankkrediet te verminderen, en de samenwerking met deze sectoren te versterken bij het opzetten van operationele systemen om de cashflow van ondernemingen te helpen ;

Recommandation 16

de poursuivre la recapitalisation prévue de finance&invest.brussels dans les années à venir et d'assurer la disponibilité de montants maximums de prêt suffisants pour soutenir les grandes entreprises stratégiques de la Région de Bruxelles-Capitale ;

Recommandation 17

de soutenir le Fonds bruxellois de garantie, pour qu'il puisse fournir des garanties suffisantes aux entreprises touchées, et d'automatiser l'obtention des garanties offertes par le Fonds ;

Recommandation 18

d'évaluer et, le cas échéant, de poursuivre ou d'adapter les mesures d'aide au paiement des loyers des baux commerciaux en cas de fermeture des commerces et des entreprises ;

Recommandation 19

de renforcer la concertation interrégionale et interfédérale pour échanger sur les bonnes pratiques en matière économique et harmoniser davantage les aides régionales et fédérales, afin d'éviter des disparités excessives, en veillant ensemble à une décision sur l'établissement des mesures et des aides économiques le plus rapidement possible, tout en tenant compte des spécificités de chacun des tissus économiques régionaux ;

Recommandation 20

de faire de la mise en place de la plateforme de concertation du secteur non marchand au sein de Brupartners un chantier prioritaire en vue de mener les négociations du nouvel accord sectoriel, en veillant à la représentativité pluraliste et en tenant compte de la complexité du secteur ;

Emploi

Recommandation 21

de pérenniser les moyens supplémentaires mis à la disposition d'Actiris pour assurer, en temps de crise, une prise en charge instantanée des travailleurs qui viennent de perdre leur emploi et les réinsérer le plus rapidement possible sur le marché du travail ;

Aanbeveling 16

de geplande herkapitalisatie van finance&invest.brussels in de komende jaren voort te zetten en ervoor te zorgen dat er voldoende maximale leningbedragen beschikbaar zijn om de grote strategische ondernemingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te ondersteunen ;

Aanbeveling 17

het Brussels Waarborgfonds te steunen zodat het voldoende garanties kan bieden aan de getroffen bedrijven, en de procedure voor het verkrijgen van de door het Fonds geboden garanties te automatiseren ;

Aanbeveling 18

de maatregelen ter ondersteuning van de betaling van de huur van handelshuurovereenkomsten in geval van sluiting van winkels en bedrijven te evalueren en, indien nodig, voort te zetten of aan te passen ;

Aanbeveling 19

de intergewestelijke en interfederale samenwerking te versterken met het oog op de uitwisseling van de goede economische praktijken en de gewestelijke en federale steun verder te harmoniseren, teneinde buitensporige verschillen te voorkomen, en er samen voor te zorgen dat zo snel mogelijk een besluit wordt genomen over de vaststelling van economische maatregelen en steunmaatregelen, rekening houdend met de specificiteiten van elk van de gewestelijke economische structuren ;

Aanbeveling 20

van de oprichting van het overlegplatform voor de non-profitsector binnen Brupartners een prioritair project te maken met het oog op het voeren van onderhandelingen over het nieuwe sectorale akkoord, waarbij een pluralistische vertegenwoordiging wordt gewaarborgd en rekening wordt gehouden met de complexiteit van de sector ;

Werkgelegenheid

Aanbeveling 21

de extra middelen die aan Actiris ter beschikking zijn gesteld te bestendigen om in tijden van crisis onmiddellijke begeleiding te kunnen verlenen aan werknemers die net hun baan zijn kwijtgeraakt en hen zo snel mogelijk weer op de arbeidsmarkt te kunnen inzetten ;

Recommandation 22

de poursuivre, en temps de crise, les initiatives visant à associer les acteurs de la santé et de l'emploi pour mobiliser du personnel pour les institutions de santé en Région de Bruxelles-Capitale et de répertorier les besoins des services, à l'instar de la plateforme « Je prends soin de Bruxelles » initiée par Actiris ;

Recommandation 23

de prendre des mesures pour réduire la fracture numérique dont sont victimes les demandeurs d'emploi dont les qualifications basses les éloignent déjà fortement du marché de l'emploi, notamment :

- de faciliter l'accès des demandeurs d'emploi au numérique ;
- de renforcer l'offre de formations numériques à destination de tous les demandeurs d'emploi et, en particulier, des demandeurs d'emploi les moins qualifiés ;
- de maintenir une possibilité de prise en charge en présentiel sur rendez-vous dans les antennes Actiris ;
- de maintenir un service téléphonique conséquent chez Actiris et dans les CPAS ;

Recommandation 24

de poursuivre, comme cela se fait notamment dans le cadre du Plan formation, le processus de concertation entre les acteurs bruxellois de la formation, afin de préciser les compétences d'avenir et de développer plus de formations liées aux métiers en pénurie (métiers des soins, de la transition économique, etc.) et aux reconversions vers ces métiers ;

Recommandation 25

de poursuivre l'adaptation de l'organisation des formations, des cours et, particulièrement, de la présence des stagiaires dans les entreprises ou auprès des indépendants, à l'évolution de la réalité sanitaire ;

de poursuivre les mesures visant à adapter les périodes et délais d'évaluation et de formation, via par exemple des modules de formation complémentaires sur les compétences essentielles qui n'auraient pas pu être dispensées pendant la période de non-organisation des formations ou des cours, ainsi que la prolongation si besoin des sessions d'examen afin de donner à chacun les moyens de mener à bien son parcours de formation ;

Aanbeveling 22

in tijden van crisis, de initiatieven voort te zetten om de gezondheids- en de werkgelegenheidsactoren te betrekken bij het inzetten van personeel voor de gezondheidsinstellingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en de behoeften van de diensten in kaart te brengen, naar het voorbeeld van het door Actiris geïnitieerde platform « Ik zorg voor Brussel » ;

Aanbeveling 23

maatregelen te nemen om de digitale kloof te verkleinen voor werkzoekenden die door hun lage kwalificaties al ver van de arbeidsmarkt verwijderd zijn, met name :

- de toegang tot digitale technologie voor werkzoekenden vergemakkelijken ;
- het aanbod van digitale opleidingen voor alle werkzoekenden, en in het bijzonder de minst gekwalificeerde werkzoekenden versterken ;
- de mogelijkheid van fysiek onthaal op afspraak in de antennes van Actiris behouden ;
- een consequente telefoondienst bij Actiris en in de OCMW's in stand houden ;

Aanbeveling 24

het overlegproces tussen de Brusselse opleidingsactoren voort te zetten, zoals met name in het kader van het Opleidingsplan wordt gedaan, teneinde de competenties van de toekomst te preciseren en meer opleidingen te ontwikkelen die verband houden met de knelpuntberoepen (zorgberoepen, beroepen in het kader van de economische transitie, enz.) alsook met de omscholing naar deze beroepen ;

Aanbeveling 25

de organisatie van de opleidingen en cursussen, en met name de aanwezigheid van de stagiairs in de bedrijven of bij de zelfstandigen te blijven aanpassen aan de veranderende realiteit van de gezondheidssituatie ;

maatregelen te blijven nemen om de periodes en de termijnen van de evaluaties en de opleidingen aan te passen, bijvoorbeeld door aanvullende opleidingsmodules over essentiële vaardigheden die niet konden worden verstrekt tijdens de periode waarin geen opleiding of cursussen werden georganiseerd, en door zo nodig de examensessies verlengen om iedereen de middelen te geven om zijn opleiding met succes af te ronden ;

Recommandation 26

de réactiver, en cas de nouvelle crise, les mesures prises durant la première vague concernant le maintien des contrats d'intégration (article 60) ;

Recommandation 27

de poursuivre, en cas de crise, l'immunisation des subventions pour les associations et les entreprises à profit social, pour que ces institutions puissent continuer leurs activités ;

Recommandation 28

de poursuivre l'approfondissement de la valorisation des compétences professionnelles et de la reconnaissance des diplômes étrangers, particulièrement dans les métiers du soin, afin de permettre à tous les travailleurs qualifiés d'exercer leur métier, et de répondre ainsi à la pénurie de main-d'œuvre dans les métiers du soin mise en exergue par la crise ;

Recommandation 29

d'évaluer les mesures prises en soutien au secteur des titres-services (prolongation de la validité des titres-services, soutien financier aux entreprises, complément de revenu aux aides ménagères en chômage temporaire) et, en cas de crise, de renouveler les mesures ayant été favorables ;

de s'assurer, en particulier, de l'effectivité des aides destinées aux travailleurs du secteur ;

Recommandation 30

d'évaluer les mesures d'aide aux intermittents de la culture, et, en cas de crise, de les renouveler, tout en assurant un mécanisme d'octroi permettant de toucher un maximum de bénéficiaires éligibles ;

Recommandation 31

de réitérer, en cas de crise, la prolongation de la validité des permis de travail déjà octroyés et de faciliter les demandes de renouvellement ;

Aanbeveling 26

in geval van een nieuwe crisis, de tijdens de eerste golf genomen maatregelen betreffende de handhaving van integratiecontracten te reactiveren (artikel 60) ;

Aanbeveling 27

in geval van crisis de voorziening voor de immunisatie van subsidies voor de sociale verenigingen en de ondernemingen voort te zetten opdat de instellingen kunnen doorgaan met hun activiteiten ;

Aanbeveling 28

de beroepsbekwaamheden en de erkenning van buitenlandse diploma's, in het bijzonder in de zorgberoepen, te blijven verbeteren, teneinde alle gekwalificeerde werknemers in staat te stellen hun beroep uit te oefenen, en aldus tegemoet te komen aan de door de crisis blootgelegd tekort aan arbeidskrachten in de zorgberoepen ;

Aanbeveling 29

de maatregelen ter ondersteuning van de dienstenchequesector (verlenging van de geldigheidsduur van de dienstencheques, financiële steun voor ondernemingen, bijkomend inkomen voor tijdelijk werkloze huishoudhulp) te evalueren en, in geval van crisis, de maatregelen die gunstig zijn geweest, te verlengen ;

in het bijzonder de doeltreffendheid van de steun voor de werknemers in de sector te waarborgen ;

Aanbeveling 30

de maatregelen ten gunste van de cultuurwerkers met tijdelijke contracten te evalueren en, in geval van crisis, te verlengen, en daarbij te zorgen voor een subsidiemechanisme dat een maximaal aantal in aanmerking komende begunstigden bereikt ;

Aanbeveling 31

in geval van crisis de verlenging van de geldigheidsduur van reeds verleende werkvergunningen te herhalen en aanvragen voor verlenging te vergemakkelijken ;

Recommandation 32

de geler à nouveau, en cas de crise, le contrôle de la disponibilité des chômeurs et des évaluations positives assimilées concernant les jeunes en stage d'insertion pendant les périodes de crise sanitaire ;

Recommandation 33

de plaider auprès de l'autorité fédérale pour un renforcement du contrôle du respect des consignes sanitaires pour les travailleurs ;

Recommandation 34

d'évaluer l'impact de la prime temporaire de mise à l'emploi phoenix.brussels et, sur cette base, d'examiner l'opportunité de sa prolongation et d'une meilleure articulation avec le dispositif Activa ;

VOLET 4

ASPECTS TRANSVERSAUX

Recommandation 1

d'assurer que toute mesure de restriction de libertés répond à une grille d'analyse qui garantit les droits fondamentaux selon trois critères fondamentaux : la légalité, la légitimité et la nécessité de cette mesure ; la nécessité est envisagée sous l'angle de la proportionnalité de la mesure en lien avec la situation ;

Recommandation 2

de garantir un contrôle démocratique accru par le Parlement et le Conseil d'État des mesures prises par le gouvernement en temps de crise, dans l'hypothèse de nouveaux pouvoirs spéciaux, qui ne devraient être accordés qu'en dernier recours (impossibilité pour le Parlement de se réunir), les décisions prises par arrêté du gouvernement doivent répondre à trois impératifs : déterminer un objectif légitime clair, déterminer les matières visées et fixer une durée limitée ;

Recommandation 3

d'encadrer strictement le recueil des données collectées pour le suivi des contacts (finalité, durée de conservation, protection, anonymisation) ; de déterminer de manière restrictive les fins d'utilisation et de donner des garanties sur la destruction et l'élimination des données une fois l'utilisation terminée, conformément à la législation en vigueur sur la vie privée ; de prévenir le risque

Aanbeveling 32

in geval van crisis, opnieuw het toezicht op de beschikbaarheid van werklozen te bevriezen, alsook de gelijkgestelde positieve evaluaties betreffende de jongeren die in perioden van gezondheids crisis een inschakelingsstage volgen ;

Aanbeveling 33

bij de federale overheid te ijveren voor een versterking van het toezicht op de naleving van de gezondheidsvoorschriften voor werknemers ;

Aanbeveling 34

de impact van de phoenix.brussels-premie, een tijdelijke werkgelegenheidspremie, te evalueren en op grond daarvan een verlenging ervan te overwegen met het oog op een betere afstemming met de Activa-regeling ;

DEEL 4

TRANSVERSALE ASPECTEN

Aanbeveling 1

ervoor te zorgen dat elke maatregel die de vrijheden beperkt, beantwoordt aan een analytisch rooster dat de grondrechten waarborgt volgens drie basiscriteria : de wettigheid, de legitimiteit en de noodzaak van de maatregel. De noodzakelijkheid wordt beoordeeld vanuit het oogpunt van de evenredigheid van de maatregel ten opzichte van de situatie ;

Aanbeveling 2

te zorgen voor meer democratische controle door het Parlement en de Raad van State op de maatregelen die de regering in crisistijd neemt. In de hypothese van nieuwe bijzondere bevoegdheden, die slechts in laatste instantie zouden mogen worden verleend (onmogelijkheid voor het Parlement om te vergaderen), moeten de bij besluit van de regering genomen beslissingen aan drie eisen voldoen : zij moeten een duidelijk legitiem doel hebben, bepalen op welke aangelegenheden zij betrekking hebben en een beperkte duur vastleggen ;

Aanbeveling 3

het verzamelen van gegevens voor het contactonderzoek, het doeleinde, de bewaartermijn, de bescherming, het anonimiseren strikt af te bakenen ; de gebruiksdoeleinden op restrictieve wijze te bepalen en garanties te geven voor de vernietiging en verwijdering ervan zodra het gebruik is beëindigd, met inachtneming van de vigerende wetgeving inzake de persoonlijke

d'interconnexion non encadrée ou non autorisée des bases de données de suivi des contacts avec d'autres bases de données existantes ; de maintenir cette gestion sous contrôle public ou par des acteurs exerçant des missions déléguées ;

Recommandation 4

d'apporter une attention plus particulière à des publics spécifiques (personnes en situation de handicap, étudiants, personnes sans abri, personnes sans papiers, familles monoparentales, jeunes, prostitués, etc.) pour éviter un renforcement des inégalités en temps de crise ;

de proposer la mise en œuvre d'un test d'impact de pauvreté, d'une stratégie de lutte contre la pauvreté concertée et cohérente avec les autres niveaux de pouvoir et d'une analyse de genre ;

Recommandation 5

d'intégrer, dans une perspective globale et inclusive du vieillissement de la population, une attention aux aînés de manière transversale dans tous les domaines de compétence relevant tant de l'aide aux personnes et de la santé que de la sécurité, de l'urbanisme, de la mobilité, etc. ;

Recommandation 6

de proposer que l'ensemble du travail mené par les différentes assemblées fasse l'objet d'une analyse interfédérale approfondie.

Le Greffier,

Patrick VANLEEMPUTTEN

Le Président,

Rachid MADRANE

levenssfeer ; het risico te voorkomen van ongecontroleerde of ongeoorloofde koppeling van de gegevensbanken voor het traceren van contacten met andere bestaande gegevensbanken ; dit beheer onder overheidscontrole te houden of door actoren die gedelegeerde opdrachten uitvoeren ;

Aanbeveling 4

bijzondere aandacht te besteden aan specifieke doelgroepen (personen met een beperking, studenten, daklozen, mensen zonder papieren, eenoudergezinnen, jongeren, prostituees, enz. om de uitvergroting van de ongelijkheden in crisistijden te vermijden ;

voor te stellen om een armoede-effectbeoordeling uit te voeren, een gezamenlijke en samenhangende strategie voor armoedebestrijding met andere gezagsniveaus en een genderanalyse ;

Aanbeveling 5

in een alomvattend en inclusief perspectief van de vergrijzing van de bevolking, een transversale focus op de ouderen te integreren in alle bevoegdheidsgebieden met betrekking tot zowel de bijstand aan personen en de gezondheid als de veiligheid, de stedenbouw, de mobiliteit, enz. ;

Aanbeveling 6

voor te stellen dat alle werkzaamheden van de verschillende assemblees aan een diepgaande interfederale analyse worden onderworpen.

De Griffier,

Patrick VANLEEMPUTTEN

De Voorzitter,

Rachid MADRANE